

'LAISVĖS' VAJAS MENESIS BAIGIASI. DAUGELIS DRAUGŲ DAR NEPRISIUNTE NAUJŲ SKAITYTOJŲ. ATMINKIT, SIEMET TURI BŪTI SURINKTA 2,000 NAUJŲ PRENUMERATORIŲ. DAUG PRIEŠŲ REIKĖS APVEIKTI, DIDESNĖ PARAMA MUMS REIKALINGA.

KRISLAI

Vėl Atsiklaupė. Neišgydoma Sistema. Gailisi Savųjų. Washingtono Vadas. Kada Jie Pasisako. Juokdariai.

Rašo VILNIETIS

Anglijos parlamentas paleistas. Paleistas ir Vokietijos reichstagas. Francija vėl atsiklaupus prieš Morganą prašo paskolos, kad išgelbėti nuo bankruto. Tokios žinios ateina iš Europos.

Politinis ir finansinis krizis kaip koks sunkus akmuo pūrištas prie kaklo ir skandina kapitalistines Europos valstybes. Jokios konferencijos, jokie planai neišgydo besibankrutijančios kapitalistinės sistemos.

Bostono reakcininkų organas "Herald" apgailestauja, kad Rusijoje persekiama "komunistai". Jau vien iš to galima spręsti, kas jie ir kam tarnauja, jei tokie Wall St. organai jų gailisi.

"Kelios savaitės atgal Paryžiaus laikraščiai rašė, kad tarptautiniuose reikaluose Wall St. vadovauja Washingtonui. Ir tai rodos teisybė" — rašo "The Boston Telegram".

Ne tik tarptautinę J. V. politiką nusako, bet ir viskame Wall St. diktuoja Washingtonui.

Tasai dienraštis, kaž ko supykęs ant Columbia Universiteto prezidento, Nicholas Murray Butler'io, sako, kad Butler'is tarnauja Wall St., kad jis "pasiraityjęs rankoves" dirba Morganui, Gary ir kitiems Wall St. viešpačiams.

Gerai, nors susipykę kapitalistų bernai pasako teisybę vienas apie kitą.

Reakcininkai kai kada virsta juokdariais. Štai vienas Bostono reakcinis organas rašo:

"MacDonaldas, Herriotas, Trockis ir Calles yra vienoj valtyj. Jie visi komunistai, tyri ir aiškūs komunistai." Tik didelis neišmanėlis arba juokdarys gali sakyti, kad MacDonaldas ir Herriotas komunistai ir lyginti juos prie Trockio.

"Religija reikalinga latviniams žmonėms" — sako "Bostono Americano" editorias.

Tik laukiniams, žinoma, bet daugelis ir naminių ją naudoja savo interesams.

NUMIRĘ BADU MOKYTOJAS, PRIRISTAS PRIE MEDŽIO

Philadelphia. — Rugpjūčio 1 d. dingo gerai žinomas čia Ardmore šeimos narys Henry Handy McHenry. Dabar tapo atrastas jo kūnas ant Green kalno, 7 mylios nuo Williamsport. Penkiolika metų ilgio retėžiu jis buvo pririštas prie medžio ir numarintas badu. Užrakinta kilpa buvo uždešta ant kaklo. Jis galėjo

vaikščioti ir šliaužti aplinkui medį, prie kurio buvo pririštas retėžiu. Iš visko aišku, kad Henry išbuvo ten 2 mėnesiu negyvas, miręs badu. Jis yra baigęs New Yorko kolegiją ir mokytojas West Chester Normal mokykloj. Dingo laike svečiavimosi pas savo draugus. Medžiotojai, jieškodami išeities iš tankaus miško, netikėtai atrado jo lavoną.

SPALIS — "LAISVĖS" MENŪO Gaukit "Laisvė" skaitytojų.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išeina Kasdien Apart Nedėldienų.

LAISVĖ LITHUANIAN DAILY

No. 256 TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Subata, 25 d. Spalių (October), 1924 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XIV, Dienraščio VI

IMPERIALISTAI ORLAIVIAIS GREITINA NAUJĄ KARĄ

Amerika Statysianti dar Du Zepelinus, Didžiausius Pasaulį VĒLIAUS ĮSTEIGS 10 TOKIŲ ZEPELINŲ ORLAIVYNĄ PACIFIKO JURAI.

Vien tik militaristams tikslams.

Washington. — Amerika turės dar du zepelinus, daug didesnius, negu dabar turi, kuomet bus išpildyta nauja programa "nacionalinei apsaugai". Tikrenybėje, tai vis naujas ginklavimas, rengimasis prieš sekantį karą. Nauji milžiniški orlaiviai skiriami išimtinai tik armijos bei laivyno militaristams reikalams. Pirmieji žingsniai sąryšyje su padirbimu naujų zepelinų bus padaryti tuojau po galutinam ištyrimu esančių orlaivių, Shenandoah ir ZR-3. Sužinota, kad ZR-3 gal bus atiduotas armijai tam tikram laikotarpiui.

Nauji orlaiviai bus daug didesni ir labiau išbulinti už Shenandoah ir ZR-3. Sako, su jais negalės susilyginti nei vienas Britanijos komercinis zepelinas ir Japonijos valdžios statomieji orlaiviai.

Militaristai agituoja, kad Amerikos laivynas turėtų bent 10 tokių orlaivių Pacifiko jūroj, "apsigynimui" nuo Japonijos. Esa, atstikime karo tik orinės priemonės sulos svarbiausią rolę, tad reikia būti prisirengusiems. Nurodinėjama, kad Japonija yra antra iš eilės didžiausia orinė spēka pasaulyje. Jos 21 orlaivių fabrikas dirbas dieną ir naktį, pagaminant po 500 orlaivių kiekvieną mėnesį.

Du dideli zepelinai Japonijai dirbama Anglijoj. Pasaulyje imperialistai jau ne juokais išsileido lenktynėn prisirengimui prieš baissios žmonių skerdynės. Orlaivių statymo lenktynėmis jie greitina naująjį karą.

Aliejaus magnato Doherty'o pati įteikė teismui dingusių parašų ministerio Fall, pasirašiusio ant \$100,000 kontrakto. Jis buvo tyčia nuplėštas.

Coolidge'aus Prakalba—Sena, Nudėvėta Giesmė

Augštas miltas, opozicija Taut. Sąjungai, priešingumas visuomeninei nuosavybei, gynimas Augščiausio Teismo, — tai jo "perlai".

Washington. — Ketvergo vakare prezidentas Coolidge sakė prakalbą Jungt. Valstijų Komercijos Rūm nariams. Jo prakalba buvo radio bangomis perduota visai šaliai. Nieko naujo nepasakė. Buvo atkartota ta pati sena, nudėvėta republikonų giesmė, kurią jis ir pirmesnėse savo prakalbose giedodavo. Kaip paprastai, agitavo už augstą miltą, numušimą taksų, didesnę ekonomiją. Išreiškė priešingumą Amerikos istorijumui į Tautų Sąjungą. Sakė, atėmimas augščiausios galios teismams panaikintų laisvę, kurios, kaip žinoma, ir dabar nėra visiems žmonėms. Coolidge'ius atkarto-

Sovietai Atmeta Francijos Išimtis Pripažinime Rusijos

Turi pripažinti be jokių išlygų.

Paryžius. — Paryžius gavo neoficiališką pareiškimą iš Maskvos, kad Sovietų valdžia netoleruos net ir tylias išimtis delei senų caro skolų Rusijos pripažinimo formuloj. Tatai yra priešastį suvėlavimo oficiališką pripažinimo, kurį Francija turėjo padaryti perėitą pėtnyčią. Išlygas pripažinimui Sovietų buvo padarūs si tam tikslui nuskirtą premjero Herrioto komisija. Stiprėjanti Sovietų valdžios galia reiškia didesnį keblumą kapitalistinėm valstybėm, kurios dar nėra pripažinę Darbininkų Respublikos. Tokiom valstybėm gauti prielankesnes išlygas kas kartą darosi sunkiau.

Francija nieko gero negavo ir daug pralaimėjo sekdamą patarimą Amerikos valstyb. sekretoriaus, ministerio Charles Hughes'o, ir noruoti Sovietus.

SUAREŠTAVO 300 VOKIEČIŲ KOMUNISTŲ

Tai Pradžia Persekiojimų Darbininkų Politinės Rinkimų Kampanijos

Berlynas. — Trys šimtai dalis ablavų ir persekiojimų žymesnių komunistų tapo komunistų politinės kampa-suaresčiuota Hanovere va-nijos būsiantiems generakar, 24 spalių. Tai esanti liams rinkimams.

PEKINE REVOLIUCIJA; ŽINIŲ ŽINELĖS

PREZIDENTAS PABĖGO Iš priežasties eksplozijos ant karinio laivo Trenton jau 14 ypatų mirė.

Krikščionis generolas Feng užėmė Pekiną staigiai ir ramiai.

Pekinas. — Generolas Feng Yu-hsiang, atsivertėlis krikščionis, su savo bri-gada staigiai ir netikėtai į-ėjo Pekinan perėitos sere-dos vakare, o sekantį rytą paėmė į savo rankas visą sostinės kontrolę. Visi susisiekimai nukirsti. Miesto vartai uždaryti ir prokla-macijos išlipinamos. Pro-klamacijose pareiškama, kad Feng nenorįs karo, ku-ris dabar ardo šalį ir žudo gyvastis. Kareiviai Pekin-an, esa, įgabenti tik del sargybinių pareigų. Prašo-ma, kad žmonės užsilaikytų tvarkingai. Svetimšaliai bū-sią apsaugoti.

Tokio mieste gauta pra-nešimai, kad Chinijos pre-zidentas Tsao Kun pabėgo iš Pekino. Kur jis randasi, nežinia.

MACDONALDO SUNUS MATO PRALAIMĖJIMĄ

Des Moines, Ia. — Socia-listinė Anglijos valdžia bus galutinai nuversta ir dar-biečiai pralaimės rinkimus, sako Malcolm MacDonald, socialisto premjero sūnus. Jis tiki, jog darbiečiai iš-rinksią daugiau atstovų, bet gresianti koalicija, susivie-nijimas, liberalų ir torių reiškia smūgį jiems.

Nenorėdamas Subadė Drauga.

White Plains, N. Y. — Frank Fisher, senbernis, subadė peiliu savo seną draugą, taip pat senberni, kuomet susibarė delei vy-resnybės ant Greenburg farmos. Vienas statėsi sa-vė bosu, o kitas save. Dabar Fisheris randasi kalėjime, o jo draugas ligoninėj. Sa-ko, jis nenorėjęs sužeisti sa-vo gerą draugą.

Mirė ispanas rašytojas.

Madrid. — Čia mirė ispa-nas rašytojas, Gonzales Blanco.

Benamė moteris su ketu-riais vaikais atrasta gyve-nant požeminio gelžkelio tu-rėly, New Yorke.

Julia Hannigan, 10 dienų dingusi mergina, tapo at-rasta apsirengusi berniuko drabužiais ir visiškai nu-kirptais plaukais.

Šaliapinas Užmokėjo \$32,362.35 Amerikai už Įeigas

Daugiausia taksų užmokėjo jaunasis Rockefelleris.

New York. — Viešai pa-skelbta, kas ir kiek šiemet užmokėjo valdžiai taksų už metines įplaukas, uždarbį. Daugiausia taksų užmokėjo jaunasis Rockefelleris, \$7,435,169.41. Garsusis rusas dainininkas, Feodor Šaliapin, užmokėjo \$32,362.35. Kiti lietuviams šiek tiek ži-

RUSIJA SVEIKINA STREIKUOJANČIUS ŠILKO DARBININKUS PATERSONE

Atėjo Draugiška Telegrama nuo 500,000 Narių Didžiosios Audejų Unijos Sovietų Rusijoj

NET SENUS DRABUŽIUS RENKAMA DEL STREIKIERIŲ

KOVOS IKI BUS NUVEIKTAS PASKUTINIS PRIEŠAS.

Pagelba labai reikalinga.

Paterson, N. J. — Pater-sono šilko streikieriai vis dar laikosi ant kovos lauko ir laikysis iki nenugalės pa-skutinį darbavį. Kad pa-sekmingiau kovojus prieš darbavivus, kurie nesitaiko su streikieriais, unija žengė dar vieną strategišką žing-snį, kad sumažinus šilko be-darbių skaičių, nes Pater-sono apart streikierių, yra ir bedarbių. Patersone prieš šita streiką buvo apie 3,000 audėjų be darbo ir todėl, kad neduoti progą darba-viams rinktis sau skebų iš bedarbių tarpo, tai unija nubalsavo — daleisti unii-nėms dirbtuvėms dirbti nak-tinį šiftą, kurios sutiks pri-imti unios salyvas del nak-tinio šifto. Naktinis šiftas susidės iš 8 val. nakties; 5 naktis į savaitę. Associated Silk Workers unija, kuri ir yra šio miesto audėjų unia, iki šiol buvo tik lokalinė — vietinė unija. Gi dabar, spalio 22 d. š. m. nutarta, kad šio unija darvs reikalin-ous žinesnius patarimui vi-sos šalies šilko unia.

Nors dabar, vienuoliktoje savaitėje šio streiko, nesigir-di triukšmų iš mūsų pusės, bet streikas tesiasi ir liku-sieji streikieriai atkakliai laikosi. Likusiems streikie-riams materialė pagelba dabar yra labiau reikalin-ga, negu pirmiau, nes tre-čiame mėnesyje streiko pri-trūksta daugiau daiktų, ne-gu pirmam mėnesyje. Da-bar Patersone, prie progos, net senus drabužius renka del streikierių. Viso iki šio-lei Patersono streikieriams surinkta su viršum 17,000 dolerių. Avie puse tos su-mos sumokėjo Patersono susitaikė audėjai, kita puse

surinkta kaipo auka iš įvai-rių miestų, priskaitant ir Patersoną. Apie pusę visų suaukuotų pinigų per visus Amerikos miestus sudaro Amerikos Darbininkų Partija — 4,000 dolerių. Šita Patersono audėjų sunki kova pagarsėjo po vi-są pasaulį. Šiandien, 22 d. spalių, yra gauta pasveiki-nimo telegrama iš Maskvos nuo penkių šimtų tūkstan-čių narių didžiosios audėjų unijos Sovietų Rusijoj ir iš vieno miesto iš Anglijos. Dabar, kuomet streikieriai laimėjo keletą mūšių, viskas lyg aptilo ir kuomet jūs, Amerikos darbininkai, ir negirdite kiekvieną dieną pranešimų apie Patersono šilko streiką, žinokite, kad streikieriai suakmenėjusiai laikosi ir nors ir nieko dau-giau nedarytu, kaip tik ne-tų dirbti nesuaitaikiuslogi dirbtuvėna, vis tiek strei-kas būtų laimėtas.

Aleksotas.

ACIU DRG. ALEKSOTUI

Jis su dideliu pasišventimu teikė "Laisvė" žinias iš streiko Patersone.

Drg. Aleksotas iš Pater-sono nenuilstančiai teikė "Laisvė" žinias iš sunkios streikuojančių šilko audėjų kovos Patersone. Rašydavo net iš kalėjimo. Pats daly-vaudamas pikietavime, jis skriausdavo save poilsiu, teikdamas informacijas spaudai. Tai sunkus dar-bas. "Laisvė" labai dėkinga drg. Aleksotui ir kitiems jos korespondentams iš Pa-tersono.

Smagu pažymėti, kad d. Aleksotas jau sugrįžo dirbti. Sako, dabar turėsiąs dar mažiau laiko rašinėji-mui, tačiau stengsis laiko-tarpiais, neužmiršti darbi-ninkų dienraščio. "Laisvės" redakcija prašo savo dra-gų Patersone rašinėti apie streiką, kaip iki šiol buvo rašinėjama. Vieta streikie-rių raštams teikiama visuo-met pirmutinė.

SPALIS — "LAISVĖS" MENŪO Gaukit "Laisvė" skaitytojų.

RINKIT AUKAS DARBININKŲ PARTIJOS VAJUI

Ši subata ir nedėdienis yra Darbininkų Partijos aukų dienos del rinkimų vajaus. Reikalingi draugai liuosnoriai rinkimui šių aukų. Eikite į artimiausią stotį ir gaukite dėžu-tes. Stotys randasi sekanciose vietose:

New Yorke:—Vajaus vyriausias ofisas 210 E. 12th St. Freiheit Bldg., 153 E. Broadway (kreiptis į Castrell); 222 E. 71st St.; 350 E. 81st St.; 64 E. 104th St.; 345 W. 33th St.; 1347 Boston Road. Brooklyne:— 1373—43rd St.; Graham Ave.; 319 Grand Ave.; 764—40th St.; 1844 Pitkin Ave.; 917 Cropsy Ave.; 46 Ten Eyck St. Kiekvienas liuosnoria draugas gali surinkti porą dole-rių, kas visai nėra sunku. Reikia tik būtinu pasiryžimo at-likti savo pareigą.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

C. Brooklyno Lietuvių Žiniai.

Šį vakarą, 8 val., J. Gervės svetainėje, 85 Hudson Ave., įvykis labai svarbius prakalbos, kurias rengia C. Brooklyno darbininkų organizacijų kuopos. Kalbės d. L. Pruseika.

Bus ir kitokių pamarginimų. Visi, kas tik galite, ateikite, o užtikriname, kad išgirsite daug naujo ir pamokinančio. Reng. Komisija.

Visi Eikime Rinkti Aukų!

Dežutes ir visas informacijas apie rinkimą aukų subatoje ir nedėlioje (tag day) galima gauti "Laisvėje" ketvergė ir pėnycioje, nuo 8 ryto iki 8 vakaro, ir subatoje, nuo 8 ryto iki 5 po pietų.

Todėl visi draugai ir visos draugės ateikite, bile kada į "Laisvę" virš paminėtų laikų ir pasimokite dėžutes rinkimui aukų ir sykiu gausite visas informacijas.

Tvarkymo Komisija.

Kur Būsime Subatoje ir Nedėlioje?

Subatos vakare privalote nuvažiuoti į So. Brooklyną, nes ten ALDL. 147 kuopa rengia koncertą ir balų. Viskas įvyks Palace svetainėje, 708—3 Ave., pradžia 7:30 val. vakare. Programa bus puiki, nes dalyvaus Aido choras, Kanklių orkestras, bus solistų ir kitokių pamarginimų. Įžanga 35 centai.

Nedėlioje, Maspetho darbininkų organizacijos rengia puikų koncertą ir balų, kuris įvyks National Hall svet., Clinton St. Ten irgi bus puiki programa, nes ją išplėdys Lyros choras, Dainos chorai, po vadovystybe p. Eremino, bus ir kitų pamarginimų. Visas nuo engimo pelnas skiriamas "Laisvės" bylos vedimui su knygine Petkum. Šokijai prasidės 3 val. po pietų; programa 6 val. vakare ir po programai vėl bus šokiai. Visi Williamsburgo darbininkai ir darbininkės privalo atsilankyti į šią parengimą, nes Maspetho darbininkai vienuomet mūsų parengimus paremia, todėl ir mes privalome jiems atsitelti, jų parengimą paremti.

ADP. LS. 1 Kp. Mokykla Gerėja.

Teorijos ir bėgamosios politikos mokyklė gerėja. Iš kart nedidelis būrelis draugų telankė. Paskutiniu laiku skaitlius gerokai paūgė.

Mokyklė nėra tik sausas teorijos. Jinai apima ir bėgamuosius klausimus. Pereitą nedėdienį buvo gerų diskusijų del galimybės unijai skaldymo (ateityje) Suvienytose Valstijose. Tas klausimas da bus diskutuojamas.

Sekanciamė nedėdieny d. J. Jankaitis kalbės D.U.S.L. klausimu "Matuleivičius apie rinkimus. Tolimesniam laikui draugai rengia referatėlius kitais klausimais. Weiss—V Kongresas Kom. Internacionalo; Jurevičius—imperializmas; Endziulis—aharchistų judėjimas ir taktika.

Kai matote, tai mokyklė apima gana plačią dirvą. Visi būkite laiku, 10 val. ryte. V. Bovinas, Mok. Pirm.

Kriauciškioji Politika.

Pereitime dirb. pirmininku susirinkime pasirodė, kad Atkočičio dirbtuvės darbininkai, pagal savo skaičių, aplenkė visus kriauciūkus aukomis del komunistų kandidatų ir prezidentus. Kaip buvo manoma, kad J. Maknavičius, J. Litch ir keli kiti nepriitaria komunistams, tai klaidis; tie žmonės buvo pir-

mutiniai su aukomis. Smeldžiūnas, tos dirbtuvės pirmininkas, linksmas, kad jam pavyko gerą pinigų sumą surinkti. Kartais pas mus paklaidos įvyksta, nepažįstant savų žmonių. To ateityje turėtume vengti.

Gužo dirbtuvė dirba daug darbininkų, bet ten su aukomis nekaip. Mat, yra vienas kitas aidoblistas, kurie visokiais būdais kenkė aukų rinkimui. Tulas aidoblistėlis K., taip įsidrąsino, kad net šoko ant pirmininko už aukų rinkimą. Pasirodo, kad tas žmogukas visur neramus, kaip susirinkimuose lermus kelia, taip ir dirbtuvėje. Jis dabar piestu stoja prieš politika, bet ar senai jis iš socialistų išsmūko?

Kiek kartų vėjas apsisuka, tiek kartų K. savo kailį išmaino. Vakara tikėjo į politinį veikimą, o šiandien į tiesioginį.

Mičiulio dirbtuvės pirmininkas d. Kivyvas rinko aukas, o Kačinas paskui bėgiojo ir agitavo, kad niekas aukų neduotų. Komunistai ne kartą už tą žmoguką su kontraktoriais pešėsi, tai už tai jis jiems atsimoka. Bet negalima nusiminti, M. dirbtuvėje yra ir gerų žmonių, kurie po kelius centus visgi paaukojo.

Abelnai paėmus aukų rinkimą dirbtuvėse, reikia pasakyti, kad puikiai pavyko. Iš 14 šimtu kriauciū, aukuoja virš septyni šimtai ypatų. Tas parodo, su kuo kriauciūai eina. Menševikai paskalai, kad tik keli komunistai yra kriauciūose, nuėjo vėjais. Galimas daiktas, kad ne taip būtų nualinti kriauciūai be darbės, būtų aukav. skaičius siekęs virš tūkstančio. Tai likusią dalį, 4 šimtus, galima būtų padalinti kitoms sriovėms. Žinoma, dar iš tos skaitlinės katalikų turės 3 šimtus, o tautininkams ir social-aidoblistams links vienas šimtelis. Tai ar jie turi teisę kalbėti visų kriauciū vardu? Mano supratimu, ne. Bet jie dažnai taip kalba ir jų vardą savinasi sau.

Kontraktoriai puola dabartinę delegatą ir jį šmeižia visai, net tuli ir provokuoja darbininkų tarpe, kad tik jį apjuodintų. Bet darbininkai supranta ir įvertina jo darbą; jie žino, kad jis netingi nubėgti į "verauze" ir sužinoti, kur darbas vežamas.

Ar žinote, kiek A. Bubnys surinko del kampanijos už La Follette'a? Be abejonės, jums svarbu žinoti. Nagi, keturis dolerius. Tai kiekvienam aišku, ką Brooklyno kriauciūai remia.

Šalaviejaus dirbtuvėje yra geru žmonių del komunistų; jie aukojo del mūsų kampanijos už rinkimus; jie apgina ir žodžiu komunistinę pozicija. Bet kodėl tiek mažai iš tos dirbtuvės tenriklauso prie Svetimo Lygos? Ten Vencas, Geisleris. Sadulskis turėtu pasidarbuoti daugiau, idant pritraukti į S. Lygos eiles narių.

Budraičio dirbtuvė yra ant-va po Atkočičio aukomis del komunistų kampanijos. Ten daugiausia pasidarbovo Steponaitis ir Asevičius. Puiku, kad mūsų pritarėjai nesnaudžia! J. Orsila.

Arestuoja pikietininkes.

Panedėlį visą dieną marskininių darbininkės pikietavo skepsatė. Didžiosios dirbtuvės apsisatė policija ir dirba pilnai. Mažesnės dirbtuvės policijos neturi, bet užsirakinę dirbtuvės dirba. Jeigu kur pavyksta su-

sidurti su darbdaviais, tai juojau pradeda pasakoti, kad jų dirbtuvių nereikia pikietuoti, jie pripažįsta uniją, girdi, atsiųskite delegatą arba išrinkite komisiją ir susitarsime. Užklausus, kodėl jie dirba, jeigu sutinka uniją pripažinti, kuomet unija yra paskelbus streiką, darbdaviai atsako, kad susiję tik bosai, jie norj užbaigti darbą ir jį išsiųsti. Vienok į savo dirbtuvę neįsileidžia, laiko ją užrakintę. Bet didesnių dirbtuvių savininkai, kurie turi nusisamdę policija, kolioja pikietininkes, o policija jau pradeda areštuoti. Ant Troop Ave. suaraeštavo net keturioliką pikietininkių.

Abelnai, dalykai nėra blogi. Dar tik pradžia streiko, o jau dvi didelės dirbtuvės susitaikė su unija ir kitos pradeda tartis. Jeigu tik darbininkai laikysis, tai streikas bus laimėtas. Lietuvių darbininkai ir darbininkės būtinai privalo lankytis į pikietus, nes jeigu mažai lankysis, tai ir pasekmės bus blogos. Piletininkė.

Atsiligino.

Septyni metai tam atgal, du vaikai, vienas penkių metų, kitas šešių, Charles Butingaro ir Leo Pope, žaidė. Pope netyčia sužeidė savo draugui akį ir jis pasiliko be akies. Reikėjo jam daryti operaciją ir dėti stiklinę akį.

Praslinkus septyniems metams, Butingaro sulaukė 12 metų amžiaus ir jau nusprendė atsiteisti su savo draugu Pope, kuris buvo priežastis akies netekimo. Jis pasiėmė peilį ir suvarė jam į nugarą. Kada vaikišciais buvo suareštuotas, tai jis rimtai teisejui pasakė, kad tą darbą atliko atsisteidamas už akį, kurios dabar neturi. Per visą laiką ž jo kiti vaikai juokėsi, kad jis vienakis ir todėl neiškentė neaterksijęs savo buvusiam draugui.

Butingaro gyvena 41 Eldridge St., Pope—104 Heister St. Jeigu jau vaikai taip elgiasi, tai kas bus iš tokių, kuomet jie užaugs?

Butingaro gyvena 41 Eldridge St., Pope—104 Heister St. Jeigu jau vaikai taip elgiasi, tai kas bus iš tokių, kuomet jie užaugs?

VIETINIAI PRANESIMAI

PALANGOS RESTORANAS PEREJO Į KITAS RANKAS. Šiuomi pranešam vietos lietuviams, kad atpirkome Palangos restoraną, kurį atidarysim subatoje, Spalių (October) 25 d., šių metų. Gaminime skanūs lietuviškus ir amerikoniškus valgius. Todėl kviečiame visus atsilankyti ir persitikrinti kaslink skanumo mūsų gaminių valgių. PALANGA RESTAURANT A. Adomėnas ir A. Malakauskas Savininkai 518 Grand St., Brooklyn, N. Y. 253—256

KALĖDŲ DOVANOS

Kalendorius Dykai su Jūcu Paveiklu. Padarysime pušę tužino gražiausių paveiklų už \$2.25 vertės \$6.00. Padarom paveiklus ant šilko, audklo, padukškaitų, "madalijonų", špilkų, "euf butinų". Kas prisigys 3 paveiklus iš toliau, gaus Whble sale kainą. Reikalingas partneris, kad ir nepatyręs to darbo. Mes išmokinsim į trumpą laiką. Taipgi mokinsim kitus dienom ir vakarais. Padarome robernius ir guminius žurstus (Water proof Apron) ir del bebių "bil" iš geriausio roberio, nelužta ir vanduo nepereina. Parduolam ir siunčiam orderius į kitur. Reikalingi agentai, gali padaryti \$100 į savaitę, nepaisant vyrai ar merginos. Rašykite, prisigsime paveiklų katalogą. G. M. Kanton Photo Studio 187 Grand St., Brooklyn, N. Y. (?)

PRANESIMAI IS KITUR

JERSEY CITY, N. J. — Linksma vakarėlis, rengia ADP LS 88 kuopa, subatoje, 25 spalių (October), 1924, po No. 387 Grand St., Jersey City, N. J. Pradžia 8 val. vakare. Įžangai 50 centų ypatai. Gerbiame, li, šis vakarėlis vis vien iš politikos ir linksmaus, nes bus Lyros Choras iš Maspeth ir kitokių pamarginimų. Po koncertu šokiai iki 12 nakties. Kviečiame visus atsilankyti! 254—255

PHILADELPHIA, PA. (Richmondiečių žiniai).—Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 47 kp. susirinkimas įvyks ketvergė, 30 spalių, 7:30 val. vakare, Lietuvių Ukešų Klube, 3138 Richmond St. Kaip nariai, taip ir kiti susirę darbininkai ateikite. Juk mūsų draugija yra mūsų klasinis mokytojas. Mūsų draugija šiais metais išleidiu net tris dideles knygas, kurias nariai gaus tik už metinę mokestį, 1.50. Kiek yra žinoma, jau yra statoma knyga "Darbininkų Sveikata" ir pabaigoje šių metų bei pradžioje ateinančių mes ją gausime. Šita knyga tai bus darbininkų naminis daktaras, kuris patars, kaip apsisaugoti ligų ir kaip jas gydyti. Stokite, darbininkai, į mūsų draugiją, o nesigalėsite! Taipgi visi nariai dalyvausite šiame susirinkime, nes yra svarbių reikalų. Sekr. D. M. Solomskas.

WORCESTER, MASS.—ALDL. 11 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioje, 26 d. spalių (October), 1924. Lietuvių svetainėje, 29 Endicott St. Pradžia 10:30 val. ryte. Draugai ir draugės, būkite šiame susirinkime, nes išgirsite kas bus daugiausia prirašė per šį mėnesį narių ir kas kiek gavo "Laisvę" skaitytojų. Galėsit sužinoti kas rūpinasi mūsų draugijos naudai. Fin. Sekr. J. K. Karazija.

PHILADELPHIA, PA. — Klasinė mokyklė atsidarys 27 d. spalių, 8 val. vakare, Lauudies Name, 521 York Ave. Draugai ir draugės! Jau mes su šiuo vėliu pradėme šiu metų sezoną lavinimosi darbą. Kitą miestą jau gerokas laikas, kaip lavinasi draugai. Daug kalbėti nėra reikalo, klasinis lavinimas tai yra dalis komunistinio darbo, nes mes lavindami geriausius susipažįstame, persimame komunistiniu supratimu, kuris yra būtinai reikalingas klasių kovojė, kad laimėjus pergale, kad išluosavus darbininkiją iš kapitalistinės auginės vergijos. Visi draugai būkite į laika, nes šiais metais mes turime prieš save labai plačią programą. Taipgi vartosime lavinimosi metodus žklas, ko kas vartojo mūsų draugai S. S. R. Sąjungoje. D. M. Solomskas.

DETROIT, MICH.—ALPMS 4 Teatro kuopos metinis susirinkimas įvyks ateinančioje nedėlioje, spalių 26 d., House of the Masses svetainėje. Malonėkit visi nariai būtinai šiame susirinkime dalyvauti, nes yra metinis susirinkimas ir reikės atlikti daug svarbių reikalų. Atsiveskit ir naujų narių, ypatin-gai jaunimo, nes prie lošimo veikalų tas labai reikalinga. Susirinkimo pradžia nuo 10 val. ryte. Kuopos Sekretorius.

PARDAVIMAI PARSIDUODA PAVEIKSLŲ dirbtuvė-galerija, apgyventa liet., lenkų, rusų ir slavų. Biznis tarpe \$9,000 ir \$11,000 į motus. Naujausios mados itaisymai, ant Main gatvės, su 2 dideliais langais (low windows), dieninė ir naktinė šviesa, yra listas ant 5 metų, randa pigi. Galima pirkti ir su namu. Skubinti pasimadoti progą, kam reikalingi. Darbininkas taipgi gali atsiskaityti, nes reikalingas. M. F. Trukimas 243 Ave. E., Bayonne, N. J. (?)

PARSIDUODA player pianas, knabinetas ir rolis. Viskas yra veikt nauji, mažai naudoti. Atsiskaitykite į "Laisvės" ofisą, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. 255—258

PARSIDUODA 2 šeimynų mūrinis namas su salūnu. Kas nori, gali pirkti tik salūną. Name yra po 5 kambarius ant abiejų lubų. Yra visai itaisymai. 402 Hooper St., Kampsas So. 1st St. Brooklyn, N. Y. (214—57)

PIGIAI PARSIDUODA LIETUVISKA PEKARNE (BAKERY), gerioji vietoj, biznis eina gerai. Atsiskaitykite greit šiuo adresu: A. P. New York Co. Hartford, Conn. 253—255

PARSIDUODA salūnais, Ridge-woode, priemana kaina. Sykiu galima laikyti restorantą. Galima sykiu pirkti ir namą; namas geram stovyi. Galima matyt. bila kada. Romaldas Petrauskas 24 St. Nicholas Ave. Brooklyn, N. Y. 254—259

PASIRANDAVOJA 6 šviesūs kambariai, yra elektra ir maudynė. Atsiskaitykite po No. 528 Evergreen Ave., Brooklyn, N. Y. 253—256

PASIRANDAVOJA šviesūs ir geras kambarys del merginos arba vyro. Kam reikalingas geras kambarys, kreipkitės šiuo adresu: J. Ratelonis 402 Hooper St., Kampsas So. 1st St. Brooklyn, N. Y. 254—258

NELAU KILGIAU KOL GERA PROGA. Statuu namus ir turiu antrankių materialo, ypač pristatyti kambarius ar kambarį. Z. Karalunas 6 Schotes St., Brooklyn, N. Y. 255—257

PASIRANDAVOJA 6 kambariai, visi dideli ir šviesūs, yra visi itaisymai (be steam heat). Visi kiti tokie naujai išstatyti. Kaina priemana. D. Mayzis 534 Essex St., East New York Brooklyn 255—257

PARSIDUODA 1 šeimynos mūrinis namas, 8 kambariai, elektra, gasas, šiluma, parket grindys. Taipgi pasiduoia formišius del "bedrūmio" ir "pario", taipgi ir "aisbakis". Pardavimo priežastis — vyro mirtis. Gera progą pigiai pirkti. Atsiskaitykite po No. 697 Lenox Rd., Flatbush, Brooklyn, N. Y. 253—255

REIKALINGA

REIKALINGI AGENTAI. Mes organizuojame svetimšalių pardavimo departamentą ir norime kelių lietuviškų agentų del Philadelphia ir apielinkės. Patyrimas nereikalingas. Gera progą del gerų vyrų, kurie norite padaryti nuo \$50 iki \$100 į savaitę. Del daugiau informacijų masykite arba kreipkitės ypatiskai tarp 9:30 ir 11:30 ryte pas Columbus Land Company 707 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 253—255

REIKALINGAS partneris į fotografijų studija. Priežastis—turu du bizniai ir negaliu pėsdirbti. Atsiskaitykite greit, nes gera progą. T. Samas Kampsas Graham Ave. ir Grand St. bijimas iš Graham Ave. Brooklyn, N. Y. 254—255

REIKALINGI agentai pardavinėjimui gyduoliu. Geras uždarbis. Del platesnių informacijų kreipkitės laišku. Deksnis Ointment Co. 518 Main St., Hartford, Conn. 254—259

ČEVERYKŲ DIRBĖJŲ

Masinis Susirinkimas ĮVYKS PĖNycIOJ 24 D. SPALIŲ (OCT.), 1924 Amalgamated Temple 21 Arion Place Prie Broadway ir Myrtle Ave. BROOKLYN, N. Y. Pradžia 8 val. vakare

Kalbėtojai bus: Austin Gill, generalis prezidentas čeverykų dirbėjų unijos; Charles B. Roberts, Carlo Tresca, I. Zacharin ir Charles Krumben. Pirmininku vakaro—P. Pascal Cosgrove. Visi atsilankykite į šį mitingą.

PRANESIMAS

Pranešu, jog atidariau naujoj vietoj savo dirbtuvę, kurioj išvalysiu, išsprosyiu ir nukvarbuosiu vyriškas ir moteriškas drapanas. J. SIRUTIS, 400 Tompkins Ave., Brooklyn, N. Y.

Ar žinot, Kur Galima Gardžiausiai Pavalgt Brooklyn'e? Nagi Lietuviškoj Valgykloj

LORIMER RESTAURANT 417 LORIMER ST. BROOKLYN, N. Y. "LAISVĖS" NAME Kas pavalgo, pas mus syki—pasilieka visus kostumeris ant visados. A. VELICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

Telephone Stagg 9783-J J. LEVANDASKAS GRABORIUS

107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y. Telephone Main 9759. LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveiklus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir kraujaus ir sudaro su amerikoniškais. Darba atlieka gerai ir PIGIAI Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

NEPRALEISKITE PROGOS! Šiuomi pranešu visiems savo seniams kostumeriams, kad atpersikėliau iš Grand St. Extension į naują vietą, po num. 404 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. Norinti pirkti nam, meldžiu atsilankyti ir persitikrinti kaslink namų. Taipgi pranešam visiems mūsų draugams ir draugėms, kad mes užlaikome ir kitokios rūšies biznį—Ice Cream Parlor. Vietą yra potogiausia ir geriausia ant Grand Street. J. N. ZAJANKAUSKAS ir J. KIRVAITIS REAL ESTATE Tel. Stagg 4778 Brooklyn, N. Y.

DR. D. FELDBERG SURGEON DENTIST LIETUVIS DENTISTAS 472 LORIMER ST. Kampsas Grand St., Brooklyn, N.Y. Dantis traukiami ir taisomi pagal naujausias metodus. Speciale atyda akreipinamū ir nervuotus. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakarų. Tel. Greenpoint 6814 DR. A. PETRIKA LIETUVIS DENTISTAS 229 BEDFORD AVE. Kampsas N. 4th St. BROOKLYN, N. Y. X-Splindulų Diagnozė Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 12 val. Nuo 2 po pietų iki 8 val. vakarų.

DIDELIS NUPIGINIMAS!!! Laike kermosiaus tikiety neduosime. BET PROGRESS SHOE CO. duos su kiekvienu pirkiniu teisingą dovaną, tai yra tikrą dovaną laike 15 dieny. NUPIGINIMO KAINOS: Ant visokios rūšies čeverykų, sliperių, robų ir pančekų visai šeimynai. DOVANOS Dabartinės kainos \$8.50, parsiduos už \$7.50 " " 7.50 " 6.75 " " 7.00 " 6.50 " " 6.50 " 6.00 " " 6.00 " 5.60 " " 5.00 " 4.65 " " 4.00 " 3.70 Ir tokią normą parsiduos iki zemiausio pirkinio NEPRALEISKIT PROGOS Tokis nupiginimo pardavinimas prasidės Nuo Subatės, Spalių 25 iki Lėpkričio 8 Tiktai 197 Grand St. (Vienybės Name), Brooklyn, N.Y. Mes turime puikius ir stipriai pasiutus vėliausias mados ČEVERYKUS PROGRESS SHOE CO. LIETUVIŲ ČEVERYKŲ KRAUTUVĖS: 197 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 20 CLERMONT AVE., MASPETH, LI, N. Y. 175 FERRY STREET, NEWARK, N. J. 44 GRAND ST., MASPETH, LI, N. Y.

MANHATTAN SKRYBELES YRA ŽINOMAS KAIP GERIAUSIOS (Mes žinome, kad mes turime geriausias skrybeles ant rinkos šiandien) JOS NE TIK KA GERAI do, bet ir gerai laikosi. Pats tai pastebėsi, kaip mūsų skrybeles pamatysi. JUS NEGALESITE įtvirtinti kaip Manhattan skrybeles gali būti pardoduamos už taip mažą kainą: \$3.00, \$4.00 ir \$5.00. TURIME DAUGYBE naujausių madų ir spalvų, iš kurių galite rinkti sau skrybėlę. Jus rasite ją jus norite. Todėl mes ir duodame užtikrinimą su kiekviena skrybele, kad jus busit užgėnadinti. MANHATTAN HAT STORES BROOKLYN BRANCHES: 230 GRAND STREET, 479 GRAND STREET Mes taipgi pardavinėjame Society Club Skrybeles JUS KEPURĖS YRA ŽINOMAS KAIP GERIAUSIOS

KAIP BUS KOMUNISTINĖJ TVARKOJ

Savo kasdieniniuose užsiėmimuose mum labai tūkiai tenka susidurti su klausimais apie būsimąją komunistinę tvarką. Tankiai gauname užklaimus: kokia bus toji komunistinė visuomenė arba tvarka? Kuomi jinais skirsis nuo dabartinės, kapitalistinės sistemos? Klausimas, rodos, gana paprastas, kurį kiekvienas susipratęs darbininkas turėtų žinoti ir duoti teisingą atsakymą; vienok reikia prisipažinti, kad daugeliui iš mūsų tas klausimas nėra gana netinai suprantamas. Manau, nebus pro šalį, jeigu tuomi klausimu duosiu keletą straipsnelių. Mintis daugiausia imu iš "Komunizmo A.B.C."

Tankiai darbininkiškoji spauda arba pralobose esame girdėję, kad kapitalistinė tvarka turės griūti. Pradžią jo trūnimo jau mes patys matome: Ji nait turės griūti todėl, kad šalyje turi šitokių pamatinių prieštaravimų: 1) anarchiją (betvarke) gamyboj, kuri veda prie klasių susikirtimų, kriazių ir karų; 2) tai kad kapitalistinė visuomenė yra priešingos klasės, kas neišvengiamai veda prie klasių kovos. Kapitalistinė visuomenė pamatiniai susideda iš dviejų viens kitam priešingų elementų (darbininkų ir kapitalistų), kurie be perstojimo viens prieš kitą kovoja. Augant darbininkų skaičiui, organizuojantis jiems, kad atsilaukus prieš vis didėjantį išnaudojimą ir vargą, klasių kova eina vis griežtyn ir veda prie kapitalistinės tvarkos nu-griovimo.

Aišku, kad komunistinė visuomenė bus daug tvirčiau suduodavota, negu kapitalistinė sistema. Susikirtimai, kurie randasi kapitalistinėj visuomenėj, veda tą tvarką prie pražūties. Nauja gi, komunistinė visuomenės formą jau neturės prieštaravimų, nes nebus priešingų klasių, nei jokių varžytinių del pelno.

Komunistinė visuomenė tai bus organizuota darbo draugija. Komunistinėj visuomenėj niekačios negalės įvykti anarchijos (betvarės, kriazių) gamyboj, nebus privatinų kapitalistų nei jų lenktynavimų, nebus nei karų. Tai bus visuomenė be klasių; nebus tai joje dviejų viena kitai priešingų dalių, be perstojimo kovojančių prieš kits kitą. Visuomenė, kurioje nėra klasių ir kurioje visas reikmenų gaminimas ir pasiskirstymas padalinimas gerai organizuotas, negali būt kitkas, kaip tik komunistinė visuomenė, kurioje kiekvienas yra darbininkas ir draugas.

Pažūrėkime į komunistinę visuomenę truputį arčiau. Patsai pamatas komunistinės visuomenės tai yra bendra nuosavybė visų gaminių ir frankių ir visų produktų pasiskirstymo—tai yra kontrolavimas visos mašinerijos, lokomotyvų, garlaivių, dirbtuvių, sandėlių, javų aruodų, angliakasyklų, telegrafų, telefonų, žemės ir t.t. Tokis atskiras asmuo nei kapitalistų grupė neturės teisės kas niečia gamybą arba pasiskirstymą. Ta teisė prigulės visai visuomenėj, tai yra ne kokiam nors darbininkui, bet visiems, kurie sudaro tą visuomenę. Tokiose sąlygose visuomenė bus vienas milžiniškas susivienijimas draugų darbininkų. Nebus susikirtimų gaminiame, nebus anarchijos. Nebus lenktynavimo tarpe vienos ir kitos pramonės, nes visos dirbtuvės, angliakasyklai ir kitos gaminių įmonės priklausys visiems žmonėms, kurie sudarys visuomenę. Kuomet visos dirbtuvės ir visokios įstaigos pramonėj ir žemdirbystėj sudarys vieną kooperatyvę bendruomenę, tai, natūraliai, viskas

bus tinkamai apskaitliuota, kaip darbą padalinti tarp įvairių pramonės šakų, kokių reikmenų ir kiek turės būt pagaminta, ir bus pritaikyta techniški gabumai, kad būtų kuo našiausi. Viskas bus apskaitliuota ir pagal apskaitliavimą reikmenų prigaminta. Be tam tikro bendro plano ir bendros direktyvos negali būt organizacijos. Komunistinėj sistemoj tokis planas bus. Pati šaknis šios organizacijos tai bus ta, kad bus tarpasavinė visos visuomenės narių unija. Komunistinės visuomenės tvarka panaikina išnaudojimą ir prašalina klasių pasiskirstymą.

Teisybė, su pabaiga 18 ir pradžioje 19 šimtmečių kapitalistai visų šalių, o ypatinai Amerikės, pradėjo organizuoti į trūstus ir sindikatus, kad panaikintų tarpasavinę varžytinę. Vienok tas anašptol nereišia jų ėjimą link komunistinės tvarkos. Leiskime, kad maža grupė kapitalistų kontroliuoja viską, bet tik jie kontroliuoja bendrai, Gamyba organizuota. Kapitalistai viens su kitu hesi-peša. Jie bendrai pasidalinę pelną, kurį jie išsunkia iš darbininkų, paversdami juos vergais. Teisybė, tas reiškia organizaciją, bet kartu taipgi yra išnaudojimas vienos klasės per kitą. Čia taipgi yra bendra nuosavybė gaminių ir frankių, bet tarnauja tik vienos klasės interesams—išnaudotojų klasės. Tokiu būdu, nėra čia komunizmas, neišūrint, kad gamyba ir organizuota. Panaši organizacijos forma daugiausia galėtų padaryti, tai prašalinti betvarke gamyboj, bet tuom patim sudarytu daug aiškesniu, padalinu visuomenę į dvi dar aiškiau priėjingas dalis, o to pasekmėj klasių kova būtų dar griežtesnė. Tokioj visuomenėj klasiniai skirtingumai pasilieka.

Komunistinėj visuomenėj bus organizuota ne tik gamyba, bet ir produktų pasiskirstymas, taip kad žmogus dirbs, kiek pajėgs, o gaus, kiek reikės. Panaikintas bus viešpatavimas vienos klasės ant kitos ant visados. Komunistinėj tvarkoj dirbti kės tiem patiem žmonėm dirbti tas pats darbas visą amžį. Dabartinėj gi sistemoj, tai yra tokia mada: Jeigu darbininkas siuva batus, tai jis juos siuva visą savo amžį; jeigu jis duonkepys, tai jis kepa duoną visą savo amžį; jeigu jis kokios dirbtuvės užveizda, tai jis visą savo amžį duoda įsakymus kitiems; jeigu jis paprastas darbininkas, tai jis visą savo amžį turi klausyti kitų įsakymų ir dirbti kaip mūlas.

Komunistinėj visuomenėj sąlygos bus ir tame skirtingos. Visiem bus priėjama apšvieta ir išsilavinimas, taip kad galės ir turės progos prieti prie visų darbo šakų, taip kad metus laiku galės būti gaspadorium ar užveizda, apskaitliuoti, kiek porų batų arba kiek duonos bus reikalinga, o vėliaus jis gal bus paprastu darbininku; o dar vėliau gal bus kokioj kitoj įstai-goj. Daugeliui iš mūsų tas ne lengva suprasti. Kaip gi kriaučius, kuris, išmokęs savo amatą eis prie kito kokio nors darbo, prie kurio jis nepratęs? Tai tik bereikalingas laiko eikvojimas. Taip yra, jeigu mes kalbame apie dabartinę sistemą. Bet čion kalba eina apie komunistinę visuomenę. Tik komunistinėj visuomenėj bus tai galima, kuomet visi visuomenės nariai turės progą pasiekti augščiausio laipsnio apšvietą ir visapusiską išsilavinimą prie darbų.

J. W.

DARBININKŲ SVEIKATA

Dr. J. J. KASKIAUČIUS

MAUDYNĖS IR VANDUO MEDICINOJE.

(Taša)

Kaip pirmėliau buvo priminta, šalti kompresai kartais palengvina įdegimą, ypač kai toksai įdegimas paeina nuo kokio susižeidimo, susimušimo, išnirimo. Ant tokių vietų galima dėti ledo sugrūsto, rūban įskuto. Arba vėl gerai yra gana šlapias šaltas skuduras apdėti, aprišti ir tegul taip stovi: vanduo, po truputį išsigaruodamas, pusėtinai atšaldo tokią vietą. Skuduras ir vėl galima suvilgyti šaltu vandeniu.

Kai pasidaro žarnos slogos arba nėt numatoma apendicitas (priesagos įdegimas), dažnai ant pilvo apuščios dešinėj pusėj deda ledo kompresus. Vieton ledo tiek pat gero arba da daugiau galima padaryti klostant karštus kompresus ar kitaip šilumą vartojant. Čia daug daugiau reiškia pilnas poilsis, nieko nevalgymas, apatinės žarnos atatinckamas išplovimas, išstūtinimas ir kitokios priemonės, kokių vartoti gydytojas numatytų reikalo.

Kai kraujo iš plaučių ima tekėti, gožtis, irgi sugrūsto ledo vartojama ant krūtinių, apart da ir kitokių priemonių. Kai moteriai iš yščiaus (gimdos) kraujo daug bėga, dažnai naudinga jai atsigulti ir ledo dėti į gimdomąjį kanalą (makš-tį). Iš to yščiaus raumo ima trauktis ir užspaudžia, bent dalinai, kraujagysles. Gerai taipgi ledo dėti ir ant apuščios pilvo. Nuo to irgi susitraukia yščius ir pulsė. Vada kad žmogus dirbs, kiek pajėgs, o gaus, kiek reikės. Panaikintas bus viešpatavimas vienos klasės ant kitos ant visados.

Komunistinėj tvarkoj dirbti kės tiem patiem žmonėm dirbti tas pats darbas visą amžį. Dabartinėj gi sistemoj, tai yra tokia mada: Jeigu darbininkas siuva batus, tai jis juos siuva visą savo amžį; jeigu jis duonkepys, tai jis kepa duoną visą savo amžį; jeigu jis kokios dirbtuvės užveizda, tai jis visą savo amžį duoda įsakymus kitiems; jeigu jis paprastas darbininkas, tai jis visą savo amžį turi klausyti kitų įsakymų ir dirbti kaip mūlas.

Reikia vienok gerai atsiminti, kad vartoti ledas arba šalti kompresai labai ilgai nėra geras daiktas. Nuo to tų vietų gaivumas labai sumažėja. Yra neginčijamas faktas, kad net plaukai ima slinkti, byrėti, smukti, kai ledo daug ir ilgai dedama prie galvos, kokiam karštinėj užėjus. Pačios ligos nuodai tiek daug čia nepri-sideda, kiek audinių ir galvos paodinių kraujagyslių nuolatinis susitraukimas ir plaukų šaknelių nusilpnėjimas.

Da keletą smulkesnių dalykėlių apie vandens vartojimą, įvairiems negalvams prašalinti arba bent palengvinti.

"Amerikos Lietuvis" pranešė, kad įvyksta SLA. 318 kuopos nepaprastas susirinkimas. Kadangi čia randasi SLA. 57 kuopa, tai jau visi suprato, kad

tas susirinkimas yra pabėgėlių iš mūsų kuopos, apie kuriuos jau buvau savo laiku "Laisvė-jė" rašęs.

Susirinkimą atidarius, tuojau nutarė, kad pašalinus reikiamą prašalinti iš susirinkimo. Mat, į susirinkimą atėjo ir jiem nepageidaujama žmonių, 57 kp. narių. Bet tuojaus "geradėjas" Juk paliepė susilaikyti ir visi paklausė, pašalinių laukan ne-vijo. Vadinasi, čia nutarė ir ant vietos tą tarimą sulaužė.

Vėliaus B., kuris vadinasi neva pirmininku naujos kuopos, ragino susirinkusius rašytis prie jų kuopos. Veikiausiai, tu-liems kuopos nariams pinigai reikalingi, todėl taip karštai ir agituoja. Pasakojo, kad 57 kuopa turinti 200 dolerių skolų ir tuojaus žūsianti.

Čia kiekvienas pasakys, kad sutvėrimas kitos kuopos iš tokių elementų, kurie 57 kuopa į skolas įvarė ir vos visai nenugalabino, yra gana bjaurus darbas. Bet kaip pavadinoti Centro pasielgimą, kuomet jis, žinodamas tų smegeninkų visus durtelius, leido kuopa organizuoti ir ją legalizavo, išdavė jai čarterj? Centro pasielgimas yra daug bjaurėnis, nes jis jau pradeda Susivienijime daryti suirutę, pradeda jį griauti.

Tėmytojas.

DENVER, COLO.

ALDDL 3 Kuopai Sekasi.

Spalių 11 d. kuopa buvo surengusi pasilinksminimo vakarą, kuris finansiniu žvilgsniu puikiai pavyko, nepaisant, kad ir kuopos narių mažai atsilankė, nes sveiktaučiai svetainėj pripildė. Kuopai liks apie \$40 pelno. Tai pirmas toks pasilinksminimo vakaras, kuris taip puikiai finansiskai pavyko.

Pirmiau pasilinksminimų vakarą duodavo nuostolių, bet kada kuopa pradėjo samdyti gerą orkestrą, tai ir publika pradėjo į parengimus lankytis.

Drg. M. Bagdonienė paaukojo puikų rankšluostį, išsiuvin-tomis ALDDL 3 kp. raidėmis, už kurį surinkta \$6. Drg. Bagdonienėl varde kuopos taru širdingą ačiū.

Literatūros platinimo ir propagandos darbas pastaruoju laiku veik visai buvo apleistas. Mat, į susirinkimus mažai lankosi narių; kurie lankosi, tie užimti įvairiais darbais.

Visi išitėmykite šiuos Pranešimus.

Lapkričio 1 d. ALDDL 3 kuopa rengia pramogą, kur bus sulošta vieno akto juokingas veikalas. Viskas įvyks lenku svetainėje: pradžia 6:45 val. vakare. Apart to, bus įvairių pamarginimų, dainų, juokų ir tt. Taipgi kalbės ADP stato-mi kandidatai į Colorado valstijos gubernatorių ir senatorius. Todel visi turėsite gerą progą išgirsti juos kalbant. Programai pasibaigus, prasidės šokiai.

26 d. lapkričio įvyks ALDDL 3 kuopos susirinkimas lenku svetainėje; pradžia 2:30 po pietų. Visi nariai ir pašaliniai atsilankykite. Pasibaigus susirinkimui, turėsime gerą progą nuvažiuoti į Jaunųjų Darbininkų Lygos koncertą, kuris įvyks tą pačią dieną, 8 val. vakare, Labor Lyceum svetainėje, Julian ir Conejos Sts. Koncertas bus vienas puikiausių, koks kada nors čia buvo darbininkų rengiamas. Todel nepraleiskite progos, visi ir visos atsilankykite.

ALDDL 3 Kp. Sekr. M. Petrušis.

WORCESTER, MASS.

"Amerikos Lietuvis" pranešė, kad įvyksta SLA. 318 kuopos nepaprastas susirinkimas. Kadangi čia randasi SLA. 57 kuopa, tai jau visi suprato, kad

NESVAIGINK SAVO KUDIKIŲ.

Geriau leisk kudiškai verti, negu pripildyti jį su narkotikais medais, kad "apmaldinti" jo skausmą paimant nuo netvarkoj esančių vidurių.

BAMBINO

Trinatis, salaus-dėmb, tikro vidurių palmsinetoj. Jis nėra vaizgali. Nėra narkotikų medis. Jis yra tik lengvai veikiantis kumblinai, padaryta iš darbuvių šienų, kurį paveltai nuo vidurių užkietėjimo, vidurių dieglio, mėšlungio. Kudiškai mėgsta jį. Jis net pralo daugias.

Jūsų aptiekoriaus parduola Bambino—35c už butelį, arba pūkiųkite tiesai laboratorijai.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.

Pirkite tik pas tuos biznieri us, kurie garsinasi "Laisvė"

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

Turite 14 metų praktikos pardavime nuosavybių, nes esu pardavęs už kelis milijonus vertės. Gambiaus lietuvis agentas Brooklyn, esu išlankęs 3 egzamenus. Per mokslą, gabumą įgijau biznį.

Kas pas mus ateina, gausa tai, ko nori, pirkti, budavoti arba paskolą. Visus apsprinam teisingai. Turim ant pardavimo keturioses ofisuose apie 5 tūkiančius namų: Brooklyn, Bushwick Section, Greenpoint, Mass-peth, Flatbush, Canaris, Arlington Section, Cypress Hill, East New York, Woodhaven, Richmond Hill, Ozon Park, Jamaica, Hales, Queens ir Floral Park.

Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų. Parduodam namus su mažu įnešimu, mokant \$200.00. Randavjame namus, krautuves, dirbtuves, kambarius ir tt.

Padarome Real Estate dokumentus su palindijimu Notary Public. Įstūriname nuo ugnies ir gyvaties. Skoliname pinigų ant 1-2 mortgijus.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

OFISAI:
499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn, N. Y.
420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3928
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I. Telephone Jamaica 8137-W
468 Fulton St., Cor. 168 St., Jamaica, L. I. - Tel. Jamaica 7394

"LAISVĖS" VAJAS KONKURSAS

Kas iš "Laisvės" skaitytojų ar rėmėjų per šį spalių (October) mėnesį gaus daugiausia metinių skaitytojų "Laisvė", tas gaus dovanų

\$20.00
Antras iš eilės gavęs daugiausia skaitytojų gaus **\$15.00**
TREČIAS \$10.00
KETVIRTAS \$5.00

Visi "Laisvės" Skaitytojai ir Rėmėjai Stokite į Darbą ir Gaukite Nors Vieną iš Paskirtųjų Dovanų

"Laisvės" prenumeratos kaina per šį spalio mėnesį yra \$5.00 metams, \$2.50 pusei metų ir \$1.00 trims mėnesiams.

Dalyvaujantiems konkurse, du psmetiniai skaitytojai bus skaitomi už vieną metinį ir keturi 3-mėnesiniai skaitysis už vieną metinį.

Pasibaigus spalio mėnesiui, "Laisvės" prenumeratos kaina bus atgal \$6.00 metams.

Eikite per lietuviams darbininkais apgyventus namus ir rinkite "Laisvė" naujus skaitytojus!

Skaitytojų vardus ir pinigus siųskit šiuo adresu:

LAISVĖ

46 TEN EYCK STR.
BROOKLYN, N. Y.

NGL NORTH GERMAN LLOYD

Sveškit Kalėdas Namie

ir keliaukite per Bremeną su Garlaivių Columbus

Didžiausiu, greičiausiu vokiečių garlaiviui, ar kitais tos kompanijos laivais. Laivai išplaukia: Oct. 18, 25; Nov. 4, 15, 27; Dec. 11

Pulkios trečios klasės kajutos.

Ateiviai, sugrįžanti laike 12 mėn. neturi jokių keblamų

Specialūs kainos iš Bremen į Kauną

NORTH GERMAN LLOYD
32 Broadway, New York
Arba pas vietinį agentą.

SUGEDĖ GANTYS—SUIRUS SVEIKATA

Išegzaminuoj dykai. Savo darbą garantuojame. Taisome ant išmokėsčio.

DR. H. & J. ZASULY
Chirurgai-Dentistai
257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (kampus Havemeyer)
Antras ofisas: 182 Flushing Ave.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo, Reumatizmas, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimas, Šaltį, Rankų, Kojų, širdies, Dusulį, Galvos skaudėjimas, ir taip visokius skaudėjimus (tik ne romas).

Tukštantai žmonių yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnis Galinga Mostis yra tik verta aukso, kiek ji pelti sveikie uzlie naukos gyzymo.

Kaina \$75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntimą.

Klauskite pas aptiekoriaus teip DEKSNIS NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Bell Phone: Oregon 0863-J.

Dr. Ignatas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa

I-E-E-T-U-V-I-S
DAKTARAS (gydo ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas).

OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedidelomis Nuo 10 iki 3 P. M.

DIDELĖ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

Perkame ir parduodame naujus ir antrankius rakandus. Pulkiausia aptaisome visokias kedes ir sofas taip, kad iš senų pasidaro naujus. Nupalūtinome ir nuraunikuojame visokius rakandus. Taipgi turime trokš ir reikaliui esant perkame rau formalius ir kitus.

FRANK GIVIS
540 GRAND ST., BROOKLYN.
Tarpe Lorimer ir Union Ave.

LA FOLLETTE—ATEIVIŲ PRIEŠAS

Kiekvienas lietuvis, kiekvienas svetimtautis turi būti žinoti, kad Senatorius La Follette visuomet balsuodavo už sąvaržymą ateivystės, kuomet tik tas klausimas būdavo svarstomas kongrese. Mes skelbiame visą eilę faktų, dėl kurių negali būti jokios abejonės, kadangi jie užkreduoti kongreso knygoje.

1 d. vasario 1919 m., kuomet dar prezidentavo Taftas, buvo įneštas Burnetto-Dillinghamo bilius, kuriuo buvo reikalaujama, kad kiekvienas ateivis mokėtų skaityti rašyt. Kiekvienas protaujantis žmogus jau tuomet suprato, kad tai pradžia kryžiaus karo prieš ateivius. Tik pradžia sunki, o paskui jau apetitas atsiranda bevalgant. La Follette balsavo už Burnetto-Dillinghamo bilij. Bet Taftas tą bilij užvetavo, nes jisai pabijėjo protestų, kurie pakilo visoj šalyj. 72 senatoriai balsavo už tą bilij. La Follette buvo jų tarpe.

1916 m., prie prezidento Wilsono, ir vėl buvo pakeltas sumanymas egzaminuoti ateivius rašyboje. Tuomet La Follette irgi balsavo už sumanymą. Wilsonas užėjo savo veto, bet kongresas dviem balsų trečdaliais sumušė veto ir sumanymas tapo įstatymu. Nuo to laiko patriotiniai reacionieriai įgijo daugiau drąsos. Nuo to laiko prasidėjo sistematinga akcija prieš ateivius.

1921 metuose pravesta garsioji "kvota". Nutarta įsileisti tik trečias procentas ateivių skaičiaus kiekvienos tautos, pasiremiant 1910 metų skaitline. Tają "kvotą" pravedė senat. 3 d. geg. 1921. La Follette, kaip nuoseklus ateivių priešas, balsavo ir už tą ateivystės sąvaržymą. Hardingas pasirašė po tuo bilium ir jisai tapo įstatymu. Tačiau įstatymas tas buvo priimtas tik vieniem metams. Vėliaus kongresas prailgino įstatymo galios dar dviem metais, ligi 30 d. birželio 1924 m. La Follette balsavo už tą prailginimą.

Siemet, kuomet ta kvota buvo dar labiau susiaurinta, La Follette nepakėlė savo balso apgynimui ateivių. Lietuviams ta naujoji kvota susiaurino ateivybę ligi 200 žmonių.

Skaitytojai dabar gali turēt pilną supratimą apie La Follette'o nusistatymą imigracijos klausimu. Pradėjus 1913 metais, jisai visuomet ėjo prieš ateivius. Tie ateiviai, kurie balsuos šiuose rinkimuose už La Follette'ą lai žino, kad jie balsuoja prieš savo brolius. Vienybėčiai, naujienėčiai, keleiviniai ir kemešiniai, kurie galvą guldo už "radikalą" La Follette'ą, irgi nusistato, kaipio ateivybės priešai.

Ateivių draugais senai pasisakė esą ir yra jais komunistai Fosteris ir Gitlowas. Už juos mums ir išpuola balsuot.

1920 metuose, kaip parodo valdiškoji statistika, Amerikoj buvo 6,220,000 piliečių, gimusių kituose kraštuose. Ateiviai piliečiai tuo būdu yra labai stambus faktorius Amerikos politiniame gyvenime. Paėmant atskiras valstijas, ta ateivių rolė rinkimuose darosi da ženklyvesnė. Šiaurės Dakotojė ateiviai sudaro 31% viso balsuotojų skaičiaus, Rhode Islande — 27%, Minnesotoj — 26%, Massachusetts'e 23%, New Yorke 22%.

Daugiau domės į Argentiją ir Braziliją turėsime ir mes atkreipti. Negalėdami įvažiuot šiaurės Amerikon, lietuviai pradeda keliaut į pietų Ameriką, o labiausia į Argentiją ir Braziliją. Argentinoj pirm keliu metų jau buvo virš 5,000 lietuvių darbininkų. Jų centras buvo Buenos Aires, nors nemaža mūsų brolių buvo apsigyvenę Rosario, Berisso ir Patagonioj. Argentinoj liet. draugij, tur būt, nėra, jeigu neskaityt trijų kuopų Darbininkų Literatūros Draugijos. Su tais draugais reikda mums geriaus susiristi, nes jie sudaro branduolį mūsų organizacinės akcijos.

Apie Braziliją mes beveik neturime žinių, nors teko matyt vienam Kauno laikrašty, kad Brazilioj jau esama 5,000 lietuvių. Jeigu mes nemokėsime susisiekti su pietų Amerikos liet. darbininkais, tai jie gali patekti klerikalų įtakon, nes ilgaskirniai pradės lėkti į tas šalis, kaip tik pajus ten esant lietuviškos žmogienos. A. Vincaitis.

APŽVALGA

POPIEŽIUS APIE LAIKRAŠČIŲ SVARBĄ.

Brostvininkų "Darbininkas" kiekviename numeryje spausdina popiežiaus Piuso Devinto žodžius apie katalikų laikraščių svarbą:

"Kiekvieno kataliko yra šventa priedermė paremti katalikiškąją spaudą ir ją kuoplačiausiai paskleisti tarp žmonių. Geri laikraščiai yra naudingiausiu daiktu ir verti didžiausio užmokesnio".

Katalikų kunigija supranta savo laikraščių reikšmę. Katalikiški laikraščiai yra priedas prie bažnyčios, kunigų, zokoninkų, minyškų. Jie yra pamokslininkai, kurie pasiekia darbininkus ne tik šventadieniais, bet ir šokiomis dienomis. Dažnai tikintis žmogelis geriau patikės laikraščiui, negu savo kunigui. Kunigas ne visada pajėgia paslėpti savo nedorus darbus; nustoja parapijonų pasitikėjimo, sukelia juos prieš save. Bet kuniginio laikraščio politika ne taip lengvai parapijonui permatoma. Toks laikraštis visuomet yra darbininkų priešas, buržuazijos tarnas, streiklaužis; bet jis moka suktis; jis "rimtai" nuposmuoja, kad darbininkui, galų gale, nėra naudos iš streiko, kad streikas negali būti laimėtas, kad kitų tautų darbininkai jau dirba, ir kad sąveikriaudžia tie tautiečiai, kurie vis dar streikuoja. Užsiminus darbininkam apie suorganizavimą unijos, žiūrėk, kuniginis laikraštis ir "įrodys", kad tai "bereikalingas" daiktas. Jis ne syki apraudo darbininko vergus, dargi, kapitalisto liaurumą; bet galų gale užbaigs tuom, kad "kiekvienas turime nešti kryžių" ir "mylėti" ta kryžių, nes, girdi, tokia dievo valia.

Tai tik pora pavyzdžių, kaip kuniginis laikraštis persistato darbininkų draugų, o tikrenybėje yra aršiausiu priešu.

Ne veltui ir streiklaužys prezidentas Coolidge'us kalba, kad Amerikos kapitalistinės "civilizacijos" pagrindas yra religija. Štai kodėl buržuazijos laikraščiai abelnai taip vengia pakliudyti bile kokią religiją. Tikybiniai gi laikraščiai specialiai dumia darbininkam protą ir jausmus, kad paskui jie šventai pasiduotų kapitalistinėm ir kuniginėm siurbėlėm.

AR SUPRANTATE SAVO LAIKRAŠČIO SVARBĄ? Kitą syk ir apsisatęs darbininkas, o nesupranta plačios reikšmės savo laikraščio. Jeigu sąmoningi darbininkai kaip reikiant suprastų savo spaudos svarbą; jeigu jie tinkamai įžiūrėtų, kokią svarbią rolę lošia revoliucinis laikraštis klasinėj proletariato kovoj,—tai jie veikiausiai labiau rūpintūs ir laikraščio išplatinimu.

Ką buržuazija pirmiausia daro, jeigu kur prasiideda rimtas revoliucinis darbininkų bruzdėjimas? Ogi pirmiausiai uždaro revoliucinius laikraščius. Kiek tie laikraščiai kovojantiem proletaram naudingi, tiek jie pavojingi išnau-

dotojam ir prispaudėjam. Laikraščio svarbą suprato karingasai Francūzų imperatorius Napoleonas. Jis sakydavo: vienas dienraštis mano kontrolėje reiskia daugiau, negu trys pulkai kareivių.

Laikraščio svarbą suprato Leninas, didžiausias proletarinės revoliucijos vadas. Jis ne syki išsireiškė: jeigu ne Rusijos bolševikų "Pravda", tai vargu būtų įvykusi tokia revoliucija, kaip 1905 m. O ta revoliucija jau buvo prirengimas prie 1917 metų proletarinės revoliucijos.

TIKIMĖS DRAUGISKUMO UŽ DRAUGISKUMĄ. Baigiasi "Laisvės" vajuos mėnuo. Iš skaičiaus prišiųstų naujų skaitytojų reiskia spręsti, jog senieji mūsų skaitytojai dar tinkamai neįvertino "Laisvės" dienraščio, kaipio kovos įrankio už darbininkų reikalus, prieš kapitalistus ir klerikalizmą. Jeigu keletas dešėtkų darbuosvi, berinkdami naujus skaitytojus, tai tūkstančiai: snaudė.

Snauusieji draugai turėtų nors paskutinėse vajuos diense sukrusti ir parodyti savo supratimą. Jeigu kiekvienas skaitytojas iš širdies pasidarbuotų per dar likusią savaitę laiko, tikrai galėtų pristatyti "Laisvėi" bent po vieną naują skaitytoją.

Streikuose, lokautuose, jūsu organizacijose, kovose su priešais "Laisvė" buvo ir yra jūsu ištikimiausias draugas. Ar ne galėtumėte tat bent per šias kelias likusias vajuos dienas parodyti, kad ir jūs esate tikri savo dienraščio draugai?

GINČAS KUNIGO SU RABINU. "Sandarokų" redaktorėlis Tulevičius tebekovoją su juozapiniu "Darbininku" dėl to, kaip turi būt rašoma dievo vardas. "Darbininkas" lemia Tulevičiui net kažin kokią juodą ateitį, jeigu

"Sandaros" redaktorius rašys Dievo vardą iš mažos raidės... tuo būdu pagamins sau tikrą pražūtį, baigdamas savo karjerą greičiau, negu jis planuoja".

Šita jūdviejų polemika primena mum ginčą kunigo su rabinu. Vienas pučia darbininkam pelenus į akis, rašydamas dievą iš didžiosios raidės; kitas rašo dievą iš mažosios raidės, bet abelnai panašiai mulkina skaitytojus. Vienam tuo tikslu reikalinga didelė, kad ir kaip rezzginių lankas, D; kitam naudingesnė mažoji d, pritaikant prie skaitytojų.

LIETUVOS DARBININKŲ "BUTAI". Kaune už butą nuo 2 iki 4 kambarių su virtuve reikalaujama 400 litų (\$40) ir daugiau vienam mėnesiui.

Sunku ir įsivaizdinti, kokiuose "butuose" turi gyventi Kauno darbininkai. Nes vidutinė darbininko algą per mėnesį siekia tik apie 120 litų (\$12). Relškia, jeigu keturi dar-

bininkai sudėtų visą savo mėnesinį uždarbį, tai vos užtektų apsimokėti už butą su 2 iki 4 kambariais ir su virtuve; maitintis gi turėtų tik oru arba akmenis graužti.

Sunku būtų kur kitur ir beatrasti darbininkam tokį pragarišką "rojų", kaip toj kunigų palaimintoj buočių Lietuvoj.

ANATOLE FRANCE IR "SOCIALISTAI". Menševikai pašoko ravin-tis ką tik mirusį Anatole'ą France'ą, garsiausią Francūzų rašytoją.

Paklaustume, ką bendra turėjo Anatole France'as pastaraisiais laikais su menševikais, social-pardavikais.

Porą metų atgal jis buvo narys Francūzų Komunistų Partijos. Ar paskutiniaus mėnesiais pirm mirties jis priklausė Komunistų Parti-

jai, to negalėtume tikrai dar pasakyti. Tiesa, jis vieną sykį, ir tik vieną, protestavo draugė su Gorkiu prieš socialistų "revoliucionierių" teismą Sovietų Rusioj. Bet tas protestas nepadarė jį priešu Rusijos komunistų bei Sovietų. Labai galimas daiktas, kad protestavo tik pasiremdamas neteisingomis informacijomis.

Šiaip iki paskutiniam savo gyvenimo momentui jis skaitėsi pastoviu draugu Sovietų valdžios, kuriai vadaovauja komunistai. "Worker's" tat turi pagrindo stačiai vadinti jį komunistu.

Ju užsilaukymas linku Sovietų Sąjungos buvo griežtai priešingas "socialistų" nusistatymui prieš Sovietų valdžią.

"Socialistai" tat parodo perdaug drąsos ir permaži gėdos, besisavindami tą mirusį Sovietų draugą.

KIEK GI SKIRTUMO TARP SOCIALDEMOKRATŲ IR KAIZERININKŲ?

Tarp Vokietijos kaizerininkų atsiranda kiverių. Tatai suteikia džiaugsmo "demokratinėm" partijom; klerikalam (centru) socialdemokratam ir demokratų partijai. Pasinaudodamos kaizerininkų vaidais, jos tikisi daugiau laimėti seim rinkimuose.

30 kaizerinių atstovų iš Vokiečių "Zmonių" Partijos, balsavę paskutiniame seime prieš Dawes'o planą, atsimitė nuo partijos; jie prisidėsią prie dar atžagarėiviškesnės šaikos, su Hegutu ir grafu Westarp'u priesakyje.

Vokiečių Laisvės Partioj aikštėn kyla nauja srovė dar aršesniū, negu iki šiol, kaizerinių pramuštgalvių.

Bet korespondentas New Yorko "Times'o" nepriduoda didelės svarbos ergeiliams, užsimezgiusiems tarp kaizerininkų. Tai tik šarminiški nesusipratimai. Korespondento nuomonė pataiko į vietą, kada jis sako, jog Vokiečių Nacionalistų Partija gali susitaikyti su "Zmonių" Partija.

Pirmoji yra politinė organizacija pramoninkų: Thyssenų, Stinnesų, Kruppų ir Stresemann'o; antroji gi vyriausiai atstovauja kraštutinius kaizerinius dvarininkus ir fašistus.

Bet pramoninkų Nacionalistų Partija, kaip jau vakar minėta, irgi pasirodo palinkusi prie gražinimo kaizerio valdžios.

Tiesa, abiejų tų partijų monarchistai rašo ir kalba prieš Dawes'o planą, kaipio prieš svetimų šalių pasikėsimą ant Vokietijos nepriklausomybės. Bet, anot New Yorko "World'o" korespondento Spewack'o, tai tik politikieriškas kaizerininkų obalsis laike rinkimų vajuos, kad pasigaut daugiau balsuotojų. Abiejų tų partijų vadai, girdi, tikrenybėje rengiasi priimti Dawes'o planą: jie reikalauja, kad būtų panaikinta 8 valandų darbo diena ir bedarbių pašalpa. Nes, esą, Vokietijos pramonė turės eiti ant šono, kuomet mes turėsime išmokėti didžiules sumas pinigų pagal Dawes'o planą; todėl, sako, darbininkai ir bedarbiai turi padaryti fabrikantam nusileidimą.

Iš to tat ir matosi, kad ir kaizerininkų didžiama rengiasi, galų gale, priimti Dawes'o planą ir pagal jį mokėti talkininkam karo mokesčius pačių darbininkų lėšomis.

Ne lengviau, žinoma, būtų darbininkam, jeigu rinkimus laimėtų ir atvirieji Dawes'o plano rėmėjai: socialdemokratai, klerikalai ir demokratai. Jie tą pačią našta užverstų ant pečių darbo minios, taip kad Vokietijos kapitalistų pelnai vis tiek nesumazėtų.

Kai del 8 valandų darbo dienos panaikinimo, tai jinau jau daugybėje fabrikų ir kasyklų panaikinta dar prie dabartinės "socialistinių" klerikalinės Vokiečių valdžios.

Jeigu būtų išrinkta seimo didžiama ir iš "demokratinė" partijų: socialdemokratų, klerikalų ir demokratų, kapitalistai nebūtų skriaudžiami. Socialdemokratai ne blogiau susikalba su kapitalo tuzais, kaip klerikalai. Jie Ruhr krašte, kaip pamename, drūčiai rėmė Stinnesą. Bet Stinnes, susiuostęs su Francūzų kapitalistais, apsisukęs pasmerkė Ruhr krašto darbininkus, kurie darė grobičiam francūzams šiokių ar tokių kliūčių.

Pagaliaus, ne taip baisus socialdemokratam ir kitom "demokratinėm" partijom yra ir kaizerio gražinimas. Kapp'as, Ludendorff'as ir kiti herštai, kurie darė gin-kluočius suklidimus, kad nuverst respubliką ir sugrąžint kaizerizmą, — jie visi šiandieną liūsi; social-buržuazinė valdžia nepasirūpino nubausti tuos mirtinus respublikos priešus.

Kas iš širdies kovoja prieš kaizerizmo pavojų ir prieš katorginį Dawes'o planą, tai tik komunistai. Bet ant komunistų ir jų šalininkų buvo užsiudytos kaizerinės gaujos fašisto generolo Von Seeckt'o; i kalėjimus sugrūsta 7,000 komunistų ir kitų revoliucinių proletarų, o dabar išduota įsakymai areštui visus komunistų vadus, idant buržujinės ir social-buržujinės partijos galėtų per rinkimų vaju gėdinti darbininkus prigaudinti.

RACINE, WIS.

Veik visą laiką nesimaitė iš mūsų miesto jokių laikraštųje pranešimų ir velkiamai daugelis mano, kad čia darbininkiškas judėjimas jau likviduotas. Vienok taip nėra, tik veikiausiai, vietos velkėjai nemato reikalo į laikraštį rašyti apie savo veikimą, kaip kitų kolonijų lietuviai daro.

Rugsėjo 25 d. ADP Miesto Centralinis Komitetas surengė prakalbas rinkimų vajuos tiklu. Kalbėjo d-gė E. R. Bioris iš Milwaukee; jį išsikvietė, kodėl ADP pastatė naują kandidatais draugus Fosterį ir Gitlową į šalies prezidentus. Jie pastatyti todėl, kad geriau pasiskelbtų komunistinės agitacijos tarp darbininkų. Baigdamas savo prakalbą, paprašė aukų rinkimų vaju. Surinkta \$14.12.

Del specialio "Daily Worker" numerio, surinkta \$19.50 ir ši situos pinigų tapo užsialyba 2,000 ekzemplorių, kurie išspali išdailinti vietos gyventojams.

Spalių 19 d. ALDLD VII Apskritis buvo surengęs prakalbas. Kalbėjo drg. Jukelis iš Chicagos.

Spalių 10 d. ALDLD 65 kuopa savo susirinkime nutarė atsisakyti 30 ekz. "Laisvės", kad išdalinus tarpe vietos lietuvių. Taiigi nutarta bėgu vietos savaitės užsisakyti po 10 ekz. kasdien ir dalinti vietos lietuviams, kad tuomi pritrauktų prie ALDLD ir prie "Laisvės" skaitymo.

Spalių 9 d. įvyko LMPS 70 kuopos susirinkimas, kuriame nutarta pasikirti iš kuopos tik 85 Patersono streikeriams. Pergirtinas darbas, kad moterų remia streikerius darbininkus.

Spalių 11 d. įvyko ADP LS 48 kuopos susirinkimas, kuriame nutarta uoliat darbuoti del rinkimų vajuos. Nutarta, kad kiekvienas narys užsimokėtų po 50 centų, už kuriuos gaus tam tikrų lapelių ir juos išdalinus tarpe darbininkų.

ADP LS, ALDLD ir LMPS kuopos turi įsteigę bendro veikimo komitetą, kuris jau antai metai gyvuoja ir per tą laiką yra daug darbo atliekę kaip biūno, taip ir politikos klausimais. Vasaros metu veik nieko nesurengė, nesurengė jokio pikniko. Bet sulauktus rudens, jau pradeda veikti. 12 d. rugsėjo įvyko susirinkimas, kuriame nutarė surengti margumynų vakarą. Programos išpldymui nutarta pakviesti Lietuvų Dramos Klubą, kuris, map rodo, iš apsiėmė sulosti veiklą. Turėtų bendras komitetas nutarė surengti ant 1 d. lapkričio susirinkimo vakarą.

Tai tiek iš mūsų miesto veikimo.

S. J. G.

WORCESTER, MASS.

Vaikų draugijėle žiburėlis rengia ant 30 dienos spalių mėn. vadinamą "Halloween Party" lietuvių svietainė. 29 Endover St. Pradžia 7:30 val. vakar. Įžanga vaikams 10c, suaugusiems 15 c. Visi vietos lietuviai ir lietuviškos malonėte atvykiantys į šį mūsų paikiu rengimą, nes bus šokiai, vėdinimas ir kitokių pamarginimų. Atvykiant linksmam laikui praleisti ir sykiu paremsite vaikų draugijėle.

Taiigi kviečiam išvairūs lankyti ir susipažinti su šiuo draugijėle, jos tikalais. Draugijėlės pamokos įvyks lietuvių svietainė, 29 Endover St. Lietuvių kalbos pamokos įvyks sutatomis, 2 val. popietį. Dainavimo — 4 val. popietį. 10 val. ryte. Kurie dar nespė dar savo vaikų prirasti šę prie draugijėle, pasistengite juos prirasyti.

Ziburėlio Komitetas.

VI.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Kas Melagiai?

Kuomet čia prasidėjo kriaučių organizavimas... Amalgamų unija, tam tikslui unijos centras atsiuntė organizatorių d. Jankauską ir kuomet jis pradėjo energiškai dirbti...

Kadangi unija ir jos organizatoriai tapo pasistūsi užtaukoti per tuos du streiklauių organus, tai nieko kito... Heliko daryti organizatorių, kaip tik bile kokias būdais pasiekti vietos darbininkus...

Po kiek laiko, vietos dirbtuvių pirmininkai ir abiejų lokalių Pildančioji Taryba išėjo ant rekordo pasmerkdamą "Keleivio" ir "Vienybės" anti-unijinį vaju ir nutarė su tais laikraščiais neturėti nieko bendro...

Tų laikraščių leidėjai pajuto nemažą pavojų ir griebsė kai nors daryti. Atspėja į Baltimore "Vienybės" manadžerius A. Augunas su direktorium Ginkum, susisaukė visus skabaracininkus su jų agentais ir pranešė, kad ta linija užimta prieš Baltimore darbininkus ir Amalgamų uniją yra pavojumi "vienybėi".

Po tam, už mėnesio laiko, pasirodė štai kas: kai kurie vietos boseliai parštraukė "Vienybės" po keletą ekzemplorių ir bandė savo dirbtuvės darbininkams parduoti. Nagi, ar ne juokinga, kur tu girdėjai, kad darbininkai pirktų nuo bosų laikraštį. Kadangi niekas nepirko, tai dalino darbininkams dykai, kad tik jie skaitytų ir būtų jų akli vergai.

"Vilnis" Lietuvių Darbininkų Du-syk-savaitinis Laikraštis 8 puslapių. Išaina UTARNINKAIS IR PĖTNYČIOMIS Chicago, Ill.

Pradėjus darbininkams skaityti "Laisvę", jinai omė kilti kai ant mielių. Tuojaus atkreipė į tai atydą ir patys skabaracininkai, kad jiems gali būt riestai. Ką jie darys? Nagi pradėjo meluoti per tą pačią "Vienybę", kad jai čia puikiausiai sekasi, o "Laisvė" būk amunka. Kad tas yra melas, tai ne tik tą gerai žino Baltimore lietuvių visuomenė, bet ir patys "V." bosai, kurie jau stengiasi tas priežastis pašalinti. Štai faktai:

Kiek laiko atgal, susirinko "Vienybės" direktoriatas ir pareikalavo iš vedėjų raporto apie dalykų padėtį. Kuomet direktoriatas pamatė, kad tas rašymas apie Baltimore pasisekimas buvo grynas melas, tai įskė redakcijai nieko neraišyti prieš Amalgamų uniją. Tam griežtai pasipriešino manadžeris p. Augunas. Ir kas atsitiko? Vai direktorialui pasiekti jį šunims šeko pjauti. O manadžerium pastatė, rodos, Bajorą. Lai skabaracijų agentai užgindina šituos faktus, kurie dar vis kabinėjasi prie unijos organizatoriaus, it girta boba apie tvora.

Taip, Jankauskas skleidė "Laisvę" po dirbtuvės ir darbininkams dalino dykai, tas nei kiek nediskredituoja Jankausko darbininkų akyse, bet teikia jam kredito. Priežastys skleidimo išaiškinta viršų.

"Vienybė" teikė raštus skabaracininkų agentai, o bosai ją dalino darbininkams irgi dykai. Tik, ant nelaimės, darbininkai spjovė bosams į veidą. "Vienybės" No. 124, rašo iš Baltimore tulas skabas, po tam tikrų slapyvardžių ir aiškina apie "Laisvės" kokius tai "melus ir pasigyrimus". Bet kurgi faktai? No. 125 vėl rašo apie kokius tai komunistų nepasisekimus ir būk tai žmonės iš jų juokiasi. Kas žmonės? Kur jie yra? Paremkite savo raštus faktais. Taip sau, gali kalbėti ne tik "Vienybė", bet bile papliauska ir kas gi tam tiki? Sakote, kad pas Siniušą "Laisvės" bepareina tik 5 egzemplioriai. Kam jūs per akis meluojate? Juk tai netiesai!

Ar jūs manote, kad ilgai galėsė Baltimore darbininkus penėti savo melais? Galite sau manyti. Bet aš sakau — stambiai klystate!

Pildančios Tarybos Narys.

BINGHAMTON, N. Y. ADP. Veikimas.

Amerikos Darbininkų Partijos darbas tarpautiniu ruožtu varomas pirmyn. Apart gyvuo-

jančių kalbinių kuopų čekoslavų, rusų, ukrainių ir lietuvių, miesto centralinis komitetas deda pastangų, kad suorganizuotų lenkų ir italų kuopas. Šių dviejų tautų darbininkuose jau surasta po kelis Darbininkų Partijos simpatizatorius ir greitoj ateityj, gavus tinkamą kalbėtoją, bus surengtos prakalbos ir bandoma suorganizuoti kuopas.

Ant 9 d. lapkričio ADP. miesto centralinis komitetas rengia paminėjimą 7 metų sukaktuvių gyvavimo Rusijos Sovietų valdžios. Paminėjimas įvyks lietuvių svetainėj. (Laikas bus pažymėtas skelbimuose). Bus geras kalbėtojas ir smagus koncertas. Koncerto išpildyme dalyvaus ir lietuvių Aušros choras. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.

Agitacinei literatūrai ADP. LS. kuopos nariai 16 d. spalio sumokėjo po 50c. ir pasizadėjo gauti literatūrą tinkamą išplatinti. Be to, iš kuopos išdalo paskirta \$10 ADP. Agitacijos Fondan.

Už "Laisvę" ir ALDDL. Darbas gavimui "Laisvei" naujų skaitytojų ir prirašymui naujų narių į ALDDL. eina lėta žingine. Smarkuolių darbuotojų nesimato, bet po truputį tai, teko girdėti, daugelis dirba ir to darbo vaisius, matoma, bus džiuginantis. Juk taip ir geriausia — visiems po truputį dirbant nejučiamu jokios sunkenybės, o visai gali būt gražūs, jeigu tik kiekvienas mūsų organizacijų narys gautų po vieną naują nari, o "Laisvės" skaitytojas — po vieną naują skaitytoją. Pradžioj lapkričio bus galima paskelbti kas kiek pasidarbavo.

Es — Dzel.

DETROIT, MICH.

Draugai ir draugės, kurie turite paėmę tikietų "Laisvės" bylos paramai su kunigu Petkum, malonėkite sugrąžinti pinigų ir konvertėlius drg. Matukaičiai arba P. Jočionui ne vėliau 1 d. lapkričio.

Jeigu kurie nepardavė visų tikietų, stengitės juos išparduoti iki paskirtam laikui.

Pr. Jočionus, Kom. Narys.

BUFFALO, N. Y.

Klaudy Patuismas. "Laisvės" No. 243 tilpusioje korespondencijoje iš mūsų miesto įvyko pora paklaidų. Pasakyta, kad LMPS 127 kuopos įvyks balius 25 d. lapkričio, turėjo būti — 25 d. spalio. Ten pat pasakyta, kad M. Gaunonas aukėjo 50c., turėjo būti M. Garrison aukėjo 50c.

J. Diebininkaitis.

JEIGU NORITE, KAD JŪS BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITĖS "LAISVĖJE"

Draugysčių Adresai, Kurios Turi "Laisvę" už Organą

A.P.L.A. CENTRO VALDYBOS IR FINANSŲ SEKR. ANTRAŠAI

Pirmininkas, F. Rodgers, 742 Boquet st., McKees Rocks, Pa. Pirm. pagalb. G. Urbonas, 815 Middle st. Braddock, Pa. Židininkas J. Gatavėkas, 109 Cross St., Carnegie, Pa. Sekretorius J. Blazys, 2322 Fifth ave., Pittsburgh, Pa. Turto kontrolieriai: Juozas Cirvinkas 230 Magazine st. Carnegie, Penna., Ignas V. Savukaitis, Box 262, Cuddy, Pa. J. Mazulka, 227 Bottomwood at., Pittsburgh, Pa. Kp. finansų raštinkų antrašai: 1. Kp. J. Katkus, 1217 Beaver ave., N. S. Pgh, Pa. 2. Kp. J. Milauskas, P. O. Box 538 McKees Rocks, Pa. 3. Kp. B. Kavalauskas, P. O. Box 172 Loupex, Pa. 4. Kp. F. Pikiris, 1331 Penn ave. Pgh, Pa. 5. Kp. J. Vaisnorius, P. O. Box 358, Cuddy, Pa. 7. Kp. G. Brankas, 218 Grove st. Pgh, Pa. 8. Kp. A. Palupis, 102 13 st. S. S. Pgh, Pa. 9. C. Stashinckas, Box 211, New Kensington, Pa. 11. V. Samulis, P. O. Box 490 Courtney, Pa. 12. Kp. V. Simkonia, P. O. Box 319, Ambridge, Pa. 13. Kp. S. Barzdaitis, P. O. Box 403, Vestaburg, Pa. 14. Kp. A. B. Jacas, 224 Third st. Braddock, Pa., 15. Kp. P. Kavalauskas, Box 1005 Woodlawn, Pa. 16. Kp. A. Besasaris, P. O. Box 157, Aliquippa, Pa. 17. Kp. K. Levine, 2422 Penn ave. extension, Turle Creek, Pa. 18. Kp. Y. Yasiukaitis, P. O. Box 489, McDonald, Pa. 19. M. Garva, P. O. Box 17, Minden, W. Va. 20. Kp. L. Monicjus, P. O. Box 374 Slovan, Pa. 21. Kp. J. A. Lingevidius, Box 528 Westerpark, Md. 22. Kp. J. De-gulis, 133 Thames St., Brooklyn, N. Y. 23. Kp. W. Balcus, P. O. Box 123, Thomas, W. Va. 25. Kp. V. Peza, 1021 Elk st. Buffalo, N. Y. 26. Kp. Wm. Reklis, 8 Est Ogdien at. Girardville, Pa. 27. Kp. P. Kukcinavičius, Wilsonville, Mine No. 4, Box 196 Dorchester, Ill. 28. Kp. K. Motėjunas, L. Box No. 12 Pursglove, W. Va. 29. Kp. W. Brozokis, P. O. Box 338, Coal Centre, Pa. 30. Kp. P. Jonaitis, Box 338 Benton, Ill. 31. Kp. J. Kishonius, Box 706 Fayette City, Pa., 32. Kp. Alex Vyturis, 1111 Leigh st., Easton, Pa. 33. Kp. A. B. Sakus, 1256 Scribner Ave., Grand Rapids, Michigan.

Hartford, Conn. Lietuvos Sūny ir Dukterų Draugystės Valdyba 1924 m. Pirm. M. Selokas, 64 Morris St., Hartford, Conn.; Vice-pirm. J. A. Pilkeuskas, 220 Fairview Pl., W. Hartford; Turto sek. J. Vikrys, 11 Goodman Pl., Hartford; Prot. sek. J. Goodman, 429 Summit St., Hartford; Kasierius A. K. Kelemas, 35 York St., Hartford; Organo priz. V. Staigaitis, Burnside Sta. 40, Wood land, Conn. Mėnesiniai susirinkimai atsibūna kas trečią nedėlidinį kožo mėnesio, Eagle Hall, 25 Central Row, 1 val. po pietų.

LIETUVIŲ BROLIŲ IR SESERŲ DRAUGYSTĖ, RACINE, WIS. Valdybos antrašai: Pirmininkas A. Gerėjus, 1305 N. Wisconsin St.; Pirm. pagalb. M. Kaminskienė, 1305 N. Wisconsin St.; Raštinkas S. J. Gelmus, 1309 Mound Ave.; Turto rašt. T. Galisau-skis, 1420 Marquette St.; Židininkas A. Tankunas, 1004 Lackwood Ave.; Ido globėjai: S. Jurgaitis ir S. Velavicius, 1741 Villa St. L. B. ir S. D. laiko savo mėnesinius susirinkimus kas 3-įj nedėlidinį, Unijos svetainėj, 428 Wisconsin St., Racine, Wis.

LAISVĖS SŪNŲ DRAUGYSTĖ, MAHANŲ CITY, PA. Valdybos Adresai: Pirmininkas V. Aleunas, 23 South 10th St.; Vice- mininkas M. Sopis, 1216 E. Centre; Maršalka V. Zema-las, 304 E. Centre at. Turty Rašt. S. Ramanauskas, 1025 E. Pine st.; Nutarimų Rašt. K. Daminkas, 1239 E. Pine st.; Ido globėjai: S. Palubin-skas, 60 North Main st.; Jonas Gre-mas, 335 East Centre st.

Susirinkimai atsibūna paskutinį paneidėj kiekvieno mėnesio ant Juozo A. Adulskio svetainės po numeriu 1139 East Mahanoy st.

LIETUVOS SŪNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ELIZABETH, N. J. Valdybos Antrašai: Pirmininkas J. Usonis, 234 Second st., pirm. pagalb. F. Petrašius, 300 First st., nutarimų raštinkas J. Drušis, 321 Bond St., turty raštinkas B. Rauba, 219 Clark Pl., židininkas V. Serialis, 563 Livingston st., Ido globėjai: A. Lukas, 117 Fulton st., J. Pinkevičius, 85 Bond st. Organo raštinkas M. Budreckis, 228 Clark Pl.

Susirinkimai atsibūna kas 3 paneidėj kožo mėnesio. A. Lutvino svetainėj, 69 So. Park St., Elizabeth, N. J. D.L.K. VYTAUTO DRAUGYSTĖS Bayonne, N. J. Vyrininkų adresai: Pirm. A. Lukaitis, 26 W. 17th St., vice pirm. M. Panelis, 591 Ave. A, prot. sek. P. Janušas, 128 W. 49th St., zin. sek. J. Zaleckis, 28 E. 21st St., kasierius F. Lukaitis, 73 E. 22nd St., maršalka S. Laurinaitis, 367 Broadway, kasos globėjai: K. Kalnaušienė, 488 Ave. A, A. Mc-kevičienė, 464 Bolleravil. Visi gyz-na Bayonne, N. J. Susirinkimai atsibūna serėjomis po pirmąjį kiekvieno mėnesio, po No. 26 E. 21st St., Bayonne, N. J.

SV. ROKO DRAUGYSTĖ, MONTELLO, MASS. Valdybos adresai:

Pirmininkas J. Konstanthavicius, 3 Burton St.; Vice pirm. A. Sereki-s, 72 Vine St.; Protok. raštinkas K. Venlauskas, 129 Melrose St.; Finansų rašt. J. Stripinis, 49 Saw-tell Ave.; Židininkas M. Puzdžius, 29 Arthur St. Ido globėjai: S. Pet-ravicius, 25 Porter St., M. Mačiulai-tis, 45 Ridge St., M. Miškis, 9 Burton St.; Ligonų rašt. L. Buivi-das, 29 Ames St.; Maršalka J. Pi-lipauskas, 23 Cleveland Ave. V. Pli-Montello, Mass.

Draugystės susirinkimai įvyksta kas pirmą sėdėją kiekvieno mėnesio, vakare, Lietuvių Tautiško Namų sve-tainėj.

DRAUGYSTĖS D. L. K. KEISTUČIO DETROIT, MICH.

Valdybos adresai: Pirmininkas J. Liebertas, 663 Ben-son St.; Nut. Rašt. P. Čekanauskas, 9522 Russell St.; Fin. Rašt. J. Va-laitis, 1798—22nd St.; Ido. J. Sie-naitis, 9515 Carloni Ave.; "Laisvės" agentas J. Birsonas, 2431 Stair Ave.; Kasos Globėjai: Adomas Bal-kius, 1953 Chamberlain St.; E. Po-ce-vičienė, 9862 Carloni Ave., Detroit, Mich.

Susirinkimai atsibūna kas ketvirtą nedėlidinį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų, House of the Masses.

TEISYBĖS MYLETOJŲ VYRŲ IR MOTERŲ DRAUGYSTĖ, MOLINE, ILL.

Pirmininkas J. Julus, Box 48th St. and 5th Ave., Moline, Ill.; Pirm. pagalb. J. Velicka, 63rd St. and 6th Ave., Moline, Ill.; Protokolu rašt. K. Šimkus, 135 36th St., Moline, Ill.; Finansų rašt. A. Treplius, 349 — 10th St., Moline, Ill.; Židininkas A. Motiečius 225 — 4th Ave., Mo-line, Ill.; Maršalka K. Laurinavičienė, 1354 — 6th Ave., East Moline, Ill.

VYRŲ IR MOTERŲ DRAUGYSTĖS VIENYBĖS Montello, Mass. Valdyba

Pirmininkas T. Bartkus, 20 Cle-veland Ave., pirm. pagalb. A. Sanka; 256 Ames St., nutarimų rašt. J. Stripinis, 49 Sawtell Ave., finansų raštinkas K. Venlauskas, 129 Melrose St., ligonių rašt. A. Krukonis, 23 Bank St., kasierius M. Podziunas, 29 Arthur St., kasos globėjai: J. Ba-levičius, 135 Ames St., Z. Gocevičius, 15 Morgan at., W. Verveka, 40 Bel-levue Ave. Maršalka F. Saulėnas, 99 Arthur St. V. Pli Montello, Mass.

Jeigu Sergi, Turi Skausmus ar Silpnumą

Advertisement for Dr. Zins, featuring a portrait of a man and text describing medical services for various ailments.

GERAS PATARIMAS

Dabokitės nuo šalčių. Šaltis tai yra didžiausias žmogaus neprietelis, ba jis ne tik atneša sunkiasias ir ligingas ligas, bet tankiai ir į grabų nuvaro. Todėl, kada pagauzate šalį, neimkite vaistų, kurie dar neįsiryti, ale pamkite visiems žinomus Urban's Cold Powders (Urban's Milteliai) nuo šalčio, kurie tikstantiems prašalino šalį ir apgnė nuo didesnių ligų. Kaina 75 centai už baksniuką. Kitas žmogaus didelis naikintojas, tai yra vidurių užkietėjimas. Tas neg tik padaro visą žmogaus kūną ir protą sunkiu, betgi ir visą sistemą išsilpnina, per ką atidaro duris žmogaus kūne del visokių kitų ligų. Vartokite URBO LAX TABS, o jū kūnas ir protas bus visada lengvas, čystas ir sveikas. Kaina 25 centai už baksniuką.

F. URBONAS 151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 1411.

JEIGU JUS KENCIATE

Nuo bile jokio kraujo sugedimo, stipnumo, odos ligų, skilvio, širdies arba kepenų neavikumo, inkstų arba puslės nesmagumų, reumatizmo, tai visomet kreipkitės pas mane. Aš jums suteikiau geriausius patarimus ir gydymo būdus iš mano 46 metų patyrimo ir 14 metų praktikinio didžiausiose ligonbučiuose. Mano ypatingas gydymas iki išgydymui atsiels jums tik 10 dorių. Ant alipnai sergančių žmonių didžiausią atydą atkreipiame. Ofiso valandos: nuo 10 15 ryto iki 6:30 vakara. Nedėlidinis nuo 10 15 ryto iki 1 val. po pietų. ANDREW EGAN, M. D. 168 W. 23rd St., Netoli 7th Ave., New York

LIETUVOS SŪNŲ IR DUKTERŲ PASELPINĖS DRAUGIJOS Grand Rapids, Mich. Valdyba:

Pirm. A. J. Kareckas, 726 Nason St., N.W.; Pirm. pagalb. A. Gaspa-ras, 1650 Elizabeth Ave.; prot. rašt. K. Rasikas, R.R. 9, Box 117; fin. rašt. A. Krasnauskas, 1660 Elizabeth Ave.; idd. M. Zuris, 1524 Quarry Ave. Draugijos susirinkimai įvyksta kas antrą (2) utarninką kožo mėnesio, 7:30 val. vakare, po No. 1057 Hamilton Ave., Grand Rapids, Mich.

MOTERŲ PASELPINĖS DR-TES BIRUTĖS, Montello, Mass. Valdyba.

Pirmininkė F. Sterblienė, 82 Por-ter Ave.; pirm. pagalb. O. Turskie-nė, 40 Vine St.; užrašų rašt. T. Zi-žienė, 673 N. Main St.; finansų rašt. K. Čereškiens, 42 Vine St.; židininkė O. Šukienė, 253 Ames St.; Ido globėjai: V. Beržiniene, 75 Melrose Ave., S. Jablonskienė, 22 Snell St., M. Duobienė, 221 Ames St.; ligonių rašt. M. Posienė, 184 Ames St.; maršalka J. Šimunskienė, 88 Vine St.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ DRAUGYS-TES, MONTELLO, MASS. Valdyba:

Prez. A. Yudeikis, 750 N. Mon-tello St.; Vice prez. M. Mačiulaitis, 45 Ridge St.; Kasierius H. Monke-vičius, 134 Ames St.; Finansų raštinkas T. Bartkus, 20 Cleveland Ave.; Ligonų Rašt. Dz. Buividas, 29 Ames St.; Protokolu Rašt. K. Navickas, 28 Cleveland Ave. V. Pli Montello, Mass.

ATSIKRAPSTYK AUSIS IR KLAUSYK.

Gerbiamas Tamsta M. Žukaitis! Jūsų gyduoles No. 306-a ir 303 gavau ir tuoj pradėjau jaustis geriau ir ti-kiu, kad pasveikiau. Dabar tariu jums ačiū už suteiktą tokio gydymo ir meldžiu dar prisistūti po du pakelū viršmintų žolių. Su pagarba, A. Kunčevičienė, 31 Hill Park Ave., Pittston, Pa.

Visokios žmonių ligos ir nesmagu-mai, vidurių nedirbimas ir kitos li-gos paelsna nuo žmogaus sugedimo kraujo. Jeigu kraujas gerai cirkuliuoja, tai žmogus esti sveikas ir linksmas. Bet jeigu tik truputį su-genda, tai žmogus tuoj pradeda pra-sėti jaustis. Mes turime daug visokių žolių ir sutaisoma jas del visokių nesmagumų ir kraujo išvalymo. Tik pabandykite, o mes esame tikri, kad pagelbės, nes žolės yra gamtiškas vaistas ir be jokių nuodų. Atsiųsk 10c., o gausi 500 skirtingų kainų žolių knygtį kataloga. M. ŽUKAITIS 451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

Jeigu jis nereti padaryti leng-venį ir greitį pragyvenima, tai mokiniktis automobilias amato geroj lietuviškoj mokyk-loj, kur po vadovystės instruk-torių galte per kelias savaites išmoki gerai važiuoti ir pa-taisyti visokių slatųjų automo-bilius, trokus, taigpi ir Ford.

MES GARANTUOJAME ŠOFERIO LAISVIUS. Taipgi sujiekom kiekvienam mokiniui vietą, nes mes suriši-om su employment ofisu ir turim laisvius.

Mūsų adresas: Automobile School 726 Lexington Ave. arti 58th St. NEW YORK, N. Y.

Ranka Ranka Mazgoja

Mes, cigaru darbininkai, garin-dami "Laisvėje" paremiame laik-raštį, todėl "Laisvės" skaitytojai Lietuvos darbininkai, kurie rūko, vietoje kasdien kieno cigarus, ke-rie nieko gero nedaro, o gal save prietus derpiate, tad labai išmūn-gingai šaipite, kad labai draugi-ngai pasveikite, dabar tariu jums ačiū už suteiktą tokio gydymo ir meldžiu dar prisistūti po du pakelū viršmintų žolių. Su pagarba, A. Kunčevičienė, 31 Hill Park Ave., Pittston, Pa.

Visokios žmonių ligos ir nesmagu-mai, vidurių nedirbimas ir kitos li-gos paelsna nuo žmogaus sugedimo kraujo. Jeigu kraujas gerai cirkuliuoja, tai žmogus esti sveikas ir linksmas. Bet jeigu tik truputį su-genda, tai žmogus tuoj pradeda pra-sėti jaustis. Mes turime daug visokių žolių ir sutaisoma jas del visokių nesmagumų ir kraujo išvalymo. Tik pabandykite, o mes esame tikri, kad pagelbės, nes žolės yra gamtiškas vaistas ir be jokių nuodų. Atsiųsk 10c., o gausi 500 skirtingų kainų žolių knygtį kataloga. M. ŽUKAITIS 451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

J. & P. NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBUVĖ

231 DIVISION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Verta parent brolius darbininkus; juo cigaru labai geri. Agentai vi-suose miestuose gali uždribti ek-stra pinigų ir parent darbininkų literatūrą.

A. Dobrovolskis ir A. Radzevičius

GRABORIAI UNDERTAKERS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI ISBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ

456 LORIMER STREET Tarp Grand ir Maujer gatvių BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYTI GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duona iš GARSO KEPTUVĖS (Seniausią Istaigą) CYSTŲ RUGINIŲ MILTŲ

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gera, skanią, puikiai padarytą duoną, tai visada kreipkitės į mūsų Duoną siūdanties ir į kitus miestus.

Savininkai W. Masilevičius ir A. Shrupski 309 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 2876.

J. GARŠVA

GRABORIUS-UNDERTAKEF

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalsamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Pasaudau automobilus ir karietas vaselioms, krikštynoms ir kitap paivaiknelimams. 321 Bedford Ave. 364 Front St. Brooklyn, N. Y. C. Broklyna, N. Y.

Zem. Svyruoklis.

GYVENIMO GRIUVESIUOSE

Lėtai leidosi vakaras ant paniurusio kaimo.

Vėsus ankstybo pavasario vėjas plaukė į vakarų pusę. Sniegas jau buvo nutirpęs ir žemė baigė džiūti. Takai ir keliai, kurie pirmiaus buvo panašūs į neisbrendamą liūgyną, dabartinių laikų keitėsi į savo normalę išvaizdą. Šen ir ten veržėsi diegai iš pilkosios žemės. Visame kame jautėsi kokis tai malonumas, kuris reiškėsi priartinančio pavasario puikume. Nors dienos buvo apsiniaukę ir naktys šaltos, bet kiekviena saulės prošvaista, prasimušus pro debesų tarpus, perkeisdavo nepageidaujama niurkumą į brėkštančio pavasario jausmą.

Pradedančiu apdžiūti plentu, abiem pusem apaugusiu javais, beržais ir gluosniais, namų linkini žingsniau Raulas Gajauskas. Jo galvoj kėlėsi mintys nerimas, nuo kurios jis neįstengė pasiluosuoti, ir tas, jį alsino ne tik dvasiškai, bet ir fiziškai. Ateitis išrodė tokia keista ir negalima. Visas savo gyvenimo dienas praleidęs sodžiuje ir neturėdamas supratimo apie kitoki gyvenimą, tiesiog bijojo iškelti koją iš mažojo kaimo, nuo savo žmonių ir keliauti už jūrą, įsieškant pasisekimo. Daug kartų jis apie tai mąstė, norėdamas pasiekti Ameriką, bet dėl stokos lėkiausio jo mintys turėdavo išsikvėpti, paliekant jį vienas su vargais ir rūpesčiais, kurie žmogaus neturtingo būna kasdieniniai svečiai. Bet dabar jau svajonės pildosi. Paskutinį vakarą jis praleidžia savo kaime, o rytą visiems pasakys sudie ir pradės kelionę į pagarsėjusią šalį. Vadui ant rankų duota, laivakortė ir keletas dešėčių rublių randasi jo kišeniuje. Tuos pinigus jam pasisekė pasiskolinti nuo kaimynų, su prizadu, kad sugrąžins su gerais procentais, pasiekęs Ameriką ir suradęs kokį darbą. Jis ir tikėjosi, kad svetur jam prisieis sunkiai dirbti. Apie tai jam pasakojo ne vienas, ir dėlto jis nesitikėjo ten surasti aukso kalnų; vienok gilumoj širdies manė, kad jo pasisekimas bus daug geresnis, negu daugelio kitų. Jis manė, kad už keliolikos metų sugrįš atgal į savo kaimą, ir tuomet pasveikins su "žmoniškai". Tai buvo svajonė, kuria puošia savo valdintuvę žmonės, tikėdamiesi surasti laimę.

Tuom laiku rausvi debesiai lėtai keitė savo spalvą, tapdami tamsiais, ilgais šmorsais, susiliejančiais su besiantinančia tamsuma. Vienur ir kitur dunksojo bakūžės, apdengtos šiaudiniais stogais, apie kurias styposjo apnuoginti medžiai. Ten, toliaus, besileidžiančios saulės pusėj, niuksojo juosta miško, besitraukiančio visu ilgu šonu ir nykstančio tolumoj. Ten jis praleido daugybę savo jaunystės dienų, ir kiekvienas eglėnas, kalnas bei klonis buvo taip gerai žinomi, kaip jo paties sodas.

Gaila jam buvo miško. Kiek tai puikių atminimų kėlėsi iš ten. Tasai kupinas ilgesio medžių ošimas pavasario laike, tos stebuklingos paukščių dainos, kurios veržėsi iš šimtų krūtininių mažųjų dainininkų ir kurios privertė liūdėti, bejauciant kokį tai nesuprantamą malonumą, beglamonė-jantį sielą. Arba vėl tie beržynai, kuriuose jis žaidė nuo pat savo kūdikystės dienų, nuo nebeatmenamo laiko. To viso jam da-

rėsi gaila, prisiminus, jog artinasi atsiveikinimo laikas.

—Vai tas miškas, tas miškas...—kartojė jis, suspaustas širdgėlos, perbėgdamas per ruožus, kurie buvo išmarginę stambesniais rėžiais jo gyvenimą. Prisiminė jam naktys, praleistos naktigonėj, prie didelės traškančios ugnies, beklausant pasakojimų apie būtus ir nebūtus daiktus. Tik tenais jis pradėjo suprasti tas skriaudas, kurias vargdieniai neša ant savo sprando. Ten jis girdėdavo rūščius žodžius, siunčiamus tiromams už skriaudas, kurių jie buvo kaltininkai, bet tas jo širdyje neprigijo. Pradėjus jam eiti į mokyklą, jis į gyvenimą kitaip pradėjo žiūrėti, juo labiau, kad revoliucijos ūpas nulsūgo, palikdamas paskui save pėdsaką, nuo kurio jis užsisuko ir nuėjo kitais keliais. Jis vis tikėjosi išsikopti iš kasdieninio skurdo ir patapti turtingesniu ir toji mintis jo galvoj užėmė labai svarbią vietą. Visos darbininkų klasės vaitonės, priespauda ir vargai jam išrodė dalykas mažos vertės. Jis tikėjosi atsistoti ant kojų ir švietui parodyti, ką gabus, jaunas vyras gali padaryti. Jo minčių palas buvo Amerika, apie kurią jis svajojo dienomis ir naktimis.

Bet dabar, kuomet jis radosi prie pradžios savo tikslo, tai apie tai nei nemastė. Jo smegenys buvo perimtos liūdėsio, surišto su apleidimu savo krašto. Kiekvienas dalykas, kur jis tik pažvelgė, tarsi, sakytė sakė: Sudie, Raulai, sudie...

Kuomet jis radosi netoli savo namų, jį pasitiko jo šuo Kudlius. Būvo tai diktas ir pagyvenęs gyvulys, kurį Raulas dikčiai mylėjo.

—Neilgai aš tave matysiu, Kudliu,—kalbėjo jis nusiminusiai beglostydamas šunį ir tėmydamas, kaip pastarasis kelis kartus apibėgo aplinkui jį, pagaliaus, bevinguliuodamas uodegą, pasišalino, perlinėd pro tarpą pinučių į sodą.

Kuomet jis peržengė savo grįčios slenkstį, viduje nieko nerado. Jo moteris su maža dukrele, matomai, buvo kur išėjusios. Čia jis apsisotojo valandėlei, bejausdamas tą tuštumą, kuri viduj viešpatavo, ir čia pat pajuto kentėjimus vienatvės, kurių je tikėjosi, kad prisieis praleisti ateities dienas kažin kokiam pasivytyje, atskirtam nuo savųjų. Sunkumas suspaudė jo krūtinę ir priešais jį atsistojė didelis klausimas: kiek kentėjimų prisieis pergyventi, atsiskyrus nuo savo gimtinės gūstos.

Jis valandėlę stovėjo, paskendęs mintyse, kuomet ant jo skrudostų sužibėjo ašarės, vienok greitai pastebėjo, kaip giliai jis įklimpo į liūdėsio klauką. Sujudėjo jis, lyg kad pajutęs kirtį ant savo kūno, apsisuko ir išėjo atgal laukan.

Kiemas jau baigė paskėti vakaro tamsoje. Rausvi debesiai vakaruose, beliepsnojanti įstabiai, taip pat iš lėto gėso. Viskas keitėsi į tamsumą. Šen ir ten suspinkėjo lempos gyventojų grįčiose, išrodančios lyg kad mažos žvaigždutės, paeinančios iš dausu.

Padaręs keletą žingsnių, jis atsidūrė prie tvarto, kurio durys buvo praviros. Viduj žaloji kramtė, matyt, neseniai jai paduota kratinį. Kampe sukriukšėjo degloji, pakilo iš savo migio, parlurnėjo, vienok po valandėlei vėl atsigužė ir nurimo. Raulas ir vėl užsimastė: Sunku bus visas užmiršti.

(Bus daugiau.)

sokiems žaidimams, kaip futbolui, tenisiui ir tt. Tinkamiausia vieta — tai Nemuno pakrantė už kareivinių, netoli nuo Panemunės tilto.

Sančiuose nematyti, kad būtų prisilaikoma by kokio plano prie užstatymo. Fonstelis išdavinėjo nuomoną ar pardavinėjo sklypus, kaip tik kam patiko. Visos gatvės, išskyrus Juozapavičiaus prospektą, yra siauros, kreivos, tvoromis užrioglytos. Kitomis sunku dviem vežėjams prasilenkti. Gražioji Nemuno pakrantė visai užmiršta. Net nėra nė vieno prie Nemuno privažiavimo, kuriuomi būtų galima pasiekti vanduo iš Nemuno. Tik šiais metais miesto valdybos sumanymu pravešta nauja Mazeikių gatvė tiesioginiam susisiekimui Sančių centro su Nemunu, kas ypač svarbu gaisro žvilgsniui. Todel čion reikia be jokio pasigailėjimo praplauti ir kur duodasi pratiesti esamos gatvės, praveisti pradant nuo geležinio tilto iki Panemunės tilto ir toliau iki tunelio užbaigos platesnę Nemuno pakrantės gatvę, kuria rasit galėtų eiti ir platusis geležinkelis. Šiuo keliu jis išėjo palei Nemuną į esamojo tunelio užbaigą.

Sančiai juk yra ir sulig planų yra skiriama didesniems fabrikams vieta: čion yra buv. Šmidto, o dabar Valokaičių dirbtuvė, čion Tilkos, Drobės, Ringuvos fabrikai, toliau virvių, popierio, dėgtukų ir kitoki fabrikai.

Sančiai miestai negali dar užsibaigti. Natūraliu Sančių užbaigimu yra visa Panemunės apielinkė su jos pušynu ir apielinkės grožio kalvomis. Ten poilsio ir pasivaikščiojimo vieta. Panemunės miškas — tai Kauno Bulonijos giria. Čion vasaros metu dabar yra daromi visokie pasivaikščiojimai, ekskursijos. Vėliau čion krušės nuo žmonių. Kitos dailesnės ir sveikesnės vietos nėra. Visas pušynas, išskyrus gal kokią jo dalį, kuri pavesta Lietuvos Raudon. Kryžiui ambulatorijos reikalams, turėtų būti pavesta Kauno savivaldybei. Suprantama, kad ir visa Panemunė būtina turėtų būti prijungta prie Kauno miesto, kaip jo sveikatos ir grožės šaltinis.

Teismė.

Šiomis dienomis Vyriausis Tribunalas nagrinėjo ūkininko Menalzo bylą (Kėdainių apskr.), kuris kaltinamas užnuodyme savo žmonos, kuomet ji gimdė vaiką. Iš kaltinamojo akto matyti, kad kaltinamasis vedęs tą moteriškę ir, pagyvenęs su ja porą mėnesių, išsimylėjo į vieną gražią panelę. Panelė reikalavo, kad jisai ją vestų, nes ji nuo savo pirmojo mylimo atsizadėjo.

Nelaimingas Menalzas nutarė atsikratyti nuo savo žmonos ir nakčia, kuomet jo žmona gimdė, ją užnuodijo. Teisme išsaukta 20 liudininkų ir ekspertai, kurie tvirtino, kad jisai tyčia užnuodijo savo žmoną. Kaltinamasis visame prisipažino ir patsai prašė už prisizengimą smarkiai bausti.

Teismas jį nubaudė 12 metų sunkiuju darbu kalėjimo.

Eina "sparčiai pirmyn."

Mariampolė. — Stoties statymas eina "sparčiai pirmyn". Nėra beveik tos dienos, kad kas nors iš Kauno automobiliu neatvažiuotų pasižiūrėti statybos darbų. Sako, statybos darbą vedą bene 3 inžinieriai ir kasdien dirbą 3 ar 4 darbininkai.

Mariampolėčiai be galo "džiaugiasi", kad dar už kokių pusantrų metų turės stotį, nors gal ir ne visai užbaigta.

Elektrės miestas kaip ir aeturi. Buvo jau vedamos derybos su pil. Genu ir viena Belgų B-ve, bet esant miesto turymoje daugumai mažai nusimanančių žmonių su federantais kriaučiais priešaky, tai keliems žmo-nėms ir su gerais norais sunku k nors pįdaryti.

Tuo tarpu miestas, galima sakyti, neapšviestas.

YOUNGSTOWN, OHIO.

Agitacijos mėnuo jau baigiasi, bet ar mes visi atlikome savo pareigas, ar visi gavome nors po vieną ALDLD. narį ir ar užrašėme nors po vieną skaitytoją "Laisvėi" ir kitiems mūsų laikraščiams? Prie šio darbo turi prisidėti ne vien A. LDLD. 90 kuopos nariai, bet ir ADPLS. nariai. Šitas darbas nėra jau taip sunkus, tik reikia pasidarbuoti. ALDLD. 90 kuopos korespondentas pasižada į "Laisvę" rašinėti žinių iš vietos ir apielinkų darbininkų judėjimo, todel bus lengviau ir "Laisvėi" skaitytojū gauti, tik reikia nors kiek daugiau pasidarbuoti. Reikia atsiminti, kad per agitacijos mėnesį "Laisvės" prenumerata vienu doleriu pigesnė, galima ją gauti už \$5 metams. Pasibaigęs agitacijos mėnesius, prenumerata bus \$6. Todel dabar dar pasiskubinkime pasidarbuoti, nes paskui jau bus sunkiau gauti naujų skaitytojū.

Kapitalistai dėl savo didesnių pelnų ryja žmonių gyvastis. Gatvekarųjų kompanijos įvedė sistema, kad ant gatvekarųjų dirba tik vienas žmogus. Iš tos priežasties 11 d. spalį, ryte, larpe Struthers ir Lowellvill susidaužė gatvekariai. Pasekmės—34 sužeisti, iš kurių vienas tuojais mirė.

Kas čia kaltas? Kapitalistai meta darbininkus iš darbo, vienam darbininkui paveda keplį darbininkų darbą, kurio ir negali atlikti. Kapitalistai savo žinis geriau apsaugoja, negu kad darbininkus.

Mūsų patriotėliai švepelioja, būk mes, progresyviai, griau-name draugijas. Tie jų švepeliojimai neturi jokio pamato. Mes ne tik kad negriauname gyvuojančių draugijų, bet dedame pastangų, kad jos gyvuotų, augtų ir stiprėtų. Mes norime, kad čia puikiai, gyvuotų Lietuvos Progresyviskas Kliubas, SLA. 157 kuopa, ALDLD. 90 kuopa ir ADPLS. 84 kuopa.

Todel draugai ir draugės darbininkai, neklausykite to plepalų, būk mes norime sugriauti vietos draugijas bei organizacijas. Tokias pasakas leidžia blogos vallos žmonės, kurie tarpe darbininkų nori ardyti vienybę, kuriems rūpi vienas darbininkus kurstyti prieš kitus. Jeigu kas griaua mūsų draugijas, tai tie, kurie panašias pasakas leidžia.

ALDLD. 90 kp. Koresp.

IŠ ARGENTINOS PADANGES

BERISSO, F. C. S.—Rusėjo 6 d. Liet. Savišelpinė Draugija "Vargdienis" buvo surengęs vakarą. Perstatyta penkių aktų

ALDLD. ir Šių Metų Prezidentiniai Rinkimai

Apart senųjų kapitalistinių Republikonų ir Demokratių Partijų, šių metų rinkimuose dalyvauja dvi naujos partijos. Tai yra smulkiai-buržuazinė "progresistų" neprigulminga lafollettinė partija ir grynai Komunistinė Amerikos Darbininkų Partija, kuri atstovauja Amerikos proletariato ir biednųjų ūkininkų reikalus.

Kadangi ALDLD yra grynai darb. klasinė organizacija ir jos tikslas yra švesti, lavinti ir revoliucionizuoti lietuvius darbininkus ir pagelbėti revoliucinei A.D.P. apšvietos srityj, tai ALDLD. P.K. be jokio mikčiojimų ir abejojimų entuziastiškai priima ir ugieria pastatytus ADP. kandidatus, d. W. Z. Fosterį ir prezidentus ir ū. B. Gitlową ir vice-prezidentus ir prizada vesti intensyve agitaciją, kiek jų galimybe leis už tuodit draugu rinkimų kampanijoj, ir taipgi ragina visas ALDLD kuopas ir visus narius su didžiausiu atsidavimu darbuotis ir vesti neadadalia agitaciją už juos, renkant pinigus rinkimo kampanijos fondan, nurodant, kad, manantieji įstatyti draugai yra darbininkų ir biednųjų ūkininkų interesų atstovai ir pagelbint rinkimų kampanijoj, kas geriausiai ir parankiausiai yra jų galimybej.

Ig. Brelis, ALDLD. Sekr.

tragedija "Jezuito Sąžinė". Vakarais visais žvilgsniais pilnai pavyko; žmonių susirinko apie 300. Tai dar pirmą sykį tiek daug čia susirinko. Pelno liks virš 100 pesų.

Pagirtina, kad lietuviai pradeda skaitlingiau lankytis į parengimus. Buvo daug atsilankusių ir iš apielinkinių miestelių.

Veikalas buvo vedamas T. Žebrausko ir jo padėjėjo F. Ivaškevičiaus. Suloštas labai gerai. Publika tarpe savęs kalbėjosi, kad pirmą sykį matė tokį veikalą. Lošime dalyvavo naujai pribuvusios iš Lietuvos lietuvaitės — P. Rymavičiūtė, A. Griniūtė ir M. Paulauskaitė. Jos' padorė didelį gabumą savo rolėse.

Girdėjau, kad "Vargdienis" žada vėl surengti vakarą! Nėra abejonės, kad tos lietuvaitės ir toliau pasidarbuos prie rengimų vakarų.

Pastaruoju laiku į čia pribuvo iš Lietuvos gana daug abieju lyčių lietuvių. Pribuvusiems prisieina daug vargo panešti,

nes, viena, nežino vietos kalbos o antra, dabar labai sunku dirbą gauji. Net ir diebtose negalima darbą gauti be rekomendacijų.

JEIGU NORITE KAD JŲ BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITE "LAISVĖJE".

AR JAU TURIT JUOKDARI?

Jeigu ne, tuojau laisvę turėsite daug gausiau, jeigu "Laisvę" parduosite ir didesniais sumomis. Kaina tik 50 centų. Kreipkitės šiuo adresu:

"LAISVĖ"

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, N. Y.

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON

PER "LAISVES" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

NEUŽMIRSKITE SAVUJŲ LIETUVOJ

Atėjus vasarai, jiem būtina yra reikalinga PINIGINĖ PAGELBA

Pinigų siuntimas į Lietuvą taip yra susitvarkęs, kad dabar, jeigu tik siuntėjas priduos teisingą ir aiškų adresą, tai pinigai yra išmokami labai greitai ir be jokio sutrukdymo.

"Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia pinigus Lietuvon Litais ir Doleriais: mlausiu dienės kursu.

Reikalui esant visuomet kreipkitės šiuo adresu!

LAISVĖ

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 3878

LIETUVOS NAUJAUSIOS ŽINIOS

SANČIAI

Zemutiniuosę Sančiuose priskaitoma apie 20 tūkstančių gyventojų. Tai jau visais atskiras miestas, nors jis ir tebėra Kauno priemiesčiu. Per keletą paskutinių metų Sančiuose daug kas įtaisyta: nustatyta visų gatvių pavadinimai, pravesta elektros šviesa, nutiestas gana ilgas šviesr 400 metrų Nemuna kanalas nuleidimui lietaus ir kitų vandenių, išgrįstas veik visos Juozapavičiaus prospektas, kuriai šį rudenį yra baigiamas. Jeigu prie to pridėti, jog Sančiai tur neščioms moterims miesto ligoninę, ambulatoriją, sveikatos kūdikiams centrą, pleno dalinio stotį, žiemos metu val-

gyklas, tur miesto ugniageisų komandos Sančių skyrių ir galop visą eilę pradžios mokyklų, kurios tur geriausias patalpas, kaip pavyzdžiui namuose Nr. 34 prie Juozapavičiaus prospekto, — tai reikėtų pasakyti, jog Sančiai yra gerokai aptvarkyti.

Bet dar daug labai ir stinga. Taip, Sančiai netur savo centralės didesnės rinkos. Buvęs ir dabar tebėsantis Sančių žemės savininkas nepasirūpino užleisti vietos tokiai rinkai. Girdėti, dabar miesto valdyba veda derybas, kad iš dviejų ar trijų sklypų palei kieno teatrą "Lyra" įrengti naują rinką. Užstatant naują rinką, reikėtų įrengti centralę

kokia dengta halė, kame galima būtų pirktis visi būtinieji produktai.

Toliau, Sančiai visai netur savo sodno. Tam tikslui būtų galima sunaudoti esamas prie buvusios rusų cerkvės sodnelis, nes ši žemė buvo Fonstelio dovanota vieno pulko batalionui, bet rusams išsikėlus, visą tą cerkvę drauge su sodnu užima katalikų dvasiškių, ir vietos kunigas, norėdamas turėti daugiau pelno, pradėjo tame sodnelyje net žmones laidoti. Pati medinė cerkėtuose, nes yra padaryta nauja bažnyčia iš karo sandėlių.

Toliau, Sančiai netur jokios platesnės aikštės vi-